

O T S U S

Tallinn

30.05.13 nr 9.1-3/13-010

OÜ Raven poolt taotletava veeteenuse hinna kooskõlastamise kohta

1 Hinnamenetluse alustamine

27.02.2013 registreeriti Konkurentsiametis (edaspidi KA) OÜ Raven (edaspidi Raven) taotlus koos selle juurde lisatud materjaliga veeteenuse hinna kooskõlastamiseks (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevat tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

Raven osutab veeteenust Raasiku vallas järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel:

Reoveekogumis ala	Reostuskoormus	Registrikood	Piirkond
Aruküla	2 000 ie	RKA0370025	Aruküla alevik, Kalesi küla
Raasiku	1 400 ie	RKA0370022	Raasiku alevik
Peningi	200 ie	RKA0370023	Peningi küla
Härma	100 ie	RKA0370024	Härma küla

Lisaks osutab Raven veeteenust Perila külas, mis asub väljaspool reoveekogumisala.

¹ RTI 1999, 25, 363; 2010, 56, 363

ÜVVKS § 14² lg 1 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti (edaspidi ie) või enam, koostab ta veeteenuse hinna ettepaneku ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks KA-le.

ÜVVKS § 14² lg 2 järgi, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 inimekvivalenti või väljaspool reoveekogumisala, esitab ta hinnataotluse ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

Vastavalt eelpooltoodule on vee-ettevõtjal alljärgnevad võimalused veeteenuse hinna kooskõlastamiseks:

- 1) Ühine hind kogu tegevuspiirkonnas kõikidel reoveekogumisaladel summaarsete kulutuste alusel esitatakse kooskõlastamiseks KA-le (ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6);
- 2) Erinevad hinnad erinevatel reoveekogumisaladel, kusjuures reoveekogumisalal reostuskoormusega 2000 inimekvivalenti ja rohkem esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks KA-le (ÜVVKS § 14² lg 1) ja ülejäänud reoveekogumisaladel hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja Hinnataotluse kooskõlastamiseks kohalikule omavalitsusele (ÜVVKS § 14² lg 2).

Hinnataotluses soovis Raven kooskõlastada ühtset veeteenuse hinda kõikidel reoveekogumisaladel (ÜVVKS § 14¹ lg 3 ja ÜVVKS § 14 lg 6), mis tulenes vee-ettevõtja nõukogu otsusest, kuhu Raveni omanikena kuuluvad kohaliku omavalitsuse esindajad.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanalisatsiooni arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon KA-l võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Selleks, et KA-l oleks võimalik ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt kontrollida, kas taotletav veeteenuse hind sisaldab üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust, peab vee-ettevõtja raamatupidamises kulud eristama. ÜVVKS § 7² lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja lisaks konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18 lg 1 punktis 2 sätestatud nõuete täitmisele pidama oma raamatupidamises kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine ja puhastamine;
- 3) sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimine;
- 4) käesoleva lõike punktides 1 – 3 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 5) liitumistasud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 6) muu tegevus.

ÜVVKS § 7² lg 2 kohaselt tuleb § 7² lg 1 punktides 1 - 4 nimetatud kulude juures eraldi välja tuua tagastamatu abi raames soetatud varad.

ÜVVKS § 7² lg 3 sätestatakse, et kui kliendile või teisele vee-ettevõtjale osutatakse teenust mitme kohaliku omavalitsuse territooriumil, peab vee-ettevõtja pidama eraldi arvestust erinevate kohalike omavalitsuste kaupa käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui kohalikud omavalitsused on kokku leppinud teisiti.

HMS § 5 lg 1 tulenevalt on KA-l õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on KA välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel² hinna taotlemise vormi (edaspidi Küsimustik) exceli tabelite kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“. Küsimustikud on välja töötatud KonkS § 18 lg 1 p 2; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad KA-l kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda KA poolt välja töötatud ja koduleheküljel³ avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötas KA välja juhendi “Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted”⁴ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma koduleheküljel. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagamisel müügitahuga (Juhendi punktid 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhendit rakendatakse

² Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis energeetika- ja veeteenistus/Vesi/ Hinnataotluse vormid.

³ Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis energeetika- ja veeteenistus/ Vesi/ Hinna kooskõlastamise meetodikad ja juhendid.

⁴Juhend on avaldatud KA koduleheküljel (<http://www.konkurentsiamet.ee>, menüüst energeetika- ja veeteenistus/Vesi/Hinna kooskõlastamise meetodikad ja juhendid). Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade kooskõlastamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA regulatsiooni alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade kooskõlastamisel.

sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi KA regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist KA kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (regulatsioonimetoodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendumist) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Juhend ei ole õigusakt, vaid KA kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustav dokument, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (Riigikohtu halduskollegiumi otsus haldusasjas nr 3-3-1-81-07).

Juhendis kasutatud põhimõtted on kooskõlas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁵ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata KA ettekirjutuse.

Müügitahu analüüsimisel kasutab KA Juhendi p 4.1 lähtuvalt alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügitahu dünaamika (s.h eelmiste perioodide müügitahud, majandusprognosis, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

Juhendi punktist 4.8 lähtuvalt kasutab KA veeteenuse hinda lülitatavate tegevuskulude põhjendatuse kontrollimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega on investeeritud kapital ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ning selle alusel välja töötatud Juhendi punktist 5.7 või 5.12 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara bilansiline jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus ehk reguleeritava vara väärtus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi p 6.1 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus reguleeritavale varale põhjendatud tulunormi rakendamisel.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja KA-l lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist, põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

ÜVVKS § 14² lg 10 tulenevalt on KA kohustatud küsima valla- või linnavalitsuselt arvamust hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse kooskõlastamise otsus 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib KA või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui KA-le ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on käesoleva seaduse 2010. aasta 31.oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010. aasta 31. oktoobril.

1.1 Menetluse käik

27.02.2013 registreeriti KA-s Raven taotlus koos selle juurde lisatud materjaliga veeteenuse hinna kooskõlastamiseks. Hinnataotluse kohaselt soovis Raven kehtestada erinevatel reoveekogumisaladel ühise veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel lähtudes ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6 ning võttes arvesse ÜVVKS § 16 lg 11 kajastatut.

08.03.2013 e-kirjas saadetud järelepärimises palus KA Ravenil selgitada, põhjendada ja esitada täiendavaid andmeid (reostusnäitajate piirkontsentratsioone kajastavad kohaliku omavalitsuse õigusakti(d) või viited nende asukohale internetis; Keskkonnainvesteeringute Keskuse (KIK) rahastamisotsused ja veemajandusprojekti majandus- ja finantsanalüüsid, tarbijate arvu dünaamika põhjendused; omatarbevee mahu muutuse põhjendused; puhastamisvee mahud; keskkonnatasude, elektrikulu, kemikaalide kulu, analüüsikulu ja tööjõukulude kujunemine, kemikaalide hinnapakkumised, veeteenusega seotud investeeringute ja põhivara andmete täpsustamine), selleks, et KA-l oleks võimalik kontrollida, kas taotletud veeteenuse hind sisaldab üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

13.03.2013 teatas Raven vastuseks KA 08.03.2013 järelepärimisele, et Raasiku vallas ei ole ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate maksimaalseid piirkontsentratsioone.

14.03.2013 saatis KA Raasiku Vallavalitsusele kirja, milles palus Raasiku Vallavalitsusel võimalikult kiiresti kinnitada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskiri, millega muuhulgas sätestatakse ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate maksimaalsed piirkontsentratsioonid.

15.03.2013 saadetud e-kirjas esitas Raven vastused KA 08.03.2013 järelepärimises toodud küsimustele ning viis sisse korrektsoonid Hinnataotlusesse, kuid vastuses abonentide arvu kohta esitas vastuolulised andmed (Hinnataotlusele lisatud failis olevad kirjeldused 2012.a tarbijate arvu kohta ei olnud vastavuses teksti kokkuvõtva tabeli sisuga). Samuti ilmnest 15.03.2013 Hinnataotluses tehtud korrektsoonide tagajärjel vastuolud erinevatel Hinnataotluse töölehtedel kajastatud põhivara andmetes (erinesid 2012 ja 2013.a soetus- ja jääkmaksumused töölehel „Tabel E. Põhivara“ ja töölehel „Vee varad“, millest viimane on sisuliselt lahtikirjutus „Tabel E. Põhivara“ andmetest).

20.03.2013 e-kirjas pööras KA Raveni tähelepanu vastuoludele vee-ettevõtja poolt 15.03.2013 esitatud Hinnataotluses (abonentide arv, erinevus põhivara soetus- ja jääkmaksumustes). Lisaks palus KA tulenevalt Raveni poolt 15.03.2013 e-kirjas esitatud selgitustest ning Hinnataotluses tehtud parandustest ettevõtjal täpsustada järgnevaid andmeid: aastatel 2011 ja 2012 lisandunud abonentide arv ja piirkond, korteriühistust abonentide arv, arvestita abonentide osakaal; purgitava reovee koostise vastavus ühisveevärgi- ja –kanalisatsiooni arendamise kavas kajastatule; 2012.a saastetasude kujunemine; põhjendatud saastekogused regulatsiooni perioodil; ammutatava vee mahud, regulatsiooniperioodi elektrienergia ja kemikaalide koguste põhjendatus.

Perioodil 15.03.2013 – 21.05.2013 täpsustas ja korrigeeris Raven veeteenuse osutamiseks kasutatava põhivara- ja kulumiarvestust, veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevaid kontrollitavaid ja mittekontrollitavaid kulusid, elektrienergia, saasteainete ja kemikaalide koguseid ja põhjendatud tulukuse suurust ning esitas KA poolt nõutud selgitusi, täpsustavaid andmeid ja dokumente, mis olid vajalikud veeteenuse hinna kooskõlastamiseks.

09.04.2013 toimus KA ja Raveni esindajate kohtumine KA-s eesmärgiga koguda Hinnataotluse põhjendatuse analüüsimiseks vajalikke lisaandmeid, selgitusi ja põhjendusi.

21.05.2013 esitas Raven digitaalselt allkirjastatud veeteenuse Hinnataotluse, milles korrigeeris andmeid mittekontrollitavate ja kontrollitavate tegevuskulude ning põhjendatud tulukuse osas võrreldes 27.02.2013 ja 15.03.2013 esitatud Hinnataotlusega.

21.05.2013 saatis KA Raasiku Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

28.05.2013 Raasiku Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on Raveni poolt esitatud Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 11 peatus hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 08.03.2013 – 28.05.2013, sest puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud andmed (digitaalselt allkirjastatud parandused põhivara arvestuse ja põhjendatud tulukuse andmete, elektrienergia, saasteainete ja kemikaalide koguste jt mittekontrollitavate ja kontrollitavate kulude kohta, samuti Raasiku Vallavalitsuse arvamus Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale).

21.05.2013 Raveni poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt tabel 1) kajastatud Raveni poolt Hinnataotlusega esitatud kuludest, kapitalikulust ja põhjendatud tulukusest.

Tabel 1 Veeteenuse hinda lülitatud kulud ja põhjendatud tulukus

Rea nr		Ühik	
1	TEGEVUSKULUD	tuh.€	115,4
2	Mittekontrollitavad kulud	tuh.€	9,2
3	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh.€	6,36
4	Saastetasu	tuh.€	2,88
5	Kontrollitavad kulud	tuh.€	106,2
6	Elektrienergia kulu	tuh.€	29,3
7	Kemikaalide kulu	tuh.€	1,3
8	Tööjõukulud	tuh.€	47,8
9	Muud kontrollitavad tegevuskulud	tuh.€	27,8
10	KAPITALIKULU	tuh.€	49,0
11	PÕHJENDATUD TULUKUS	tuh.€	59,5
12	LUBATUD MÜÜGITULU	tuh.€	223,8

KA koduleheküljel⁶ avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01–30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva majandusaasta andmetega. Tulenevalt asjaolust, et Raven esitas nõuetekohase hinnataotluse 27.02.2013 ehk 2013.a I poolaastal, teostas KA veeteenuse hinna analüüsi **2013.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel**.

Regulatsiooniperiood on 12 kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12 kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et KA-l oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (KA-l on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12 kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinda kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

KA teostab analüüsi Raven ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse osutamise summaarsetele tegevuskuludele, kapitalikulule ja põhjendatud tulukusele (vt tabel 1).

KA on seisukohal, et Raven poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg-s 2 toodud nõuetele.

⁶ www.konkurentsiamet.ee

Alljärgnevalt esitab KA seisukohad Raven poolt esitatud veeteenuse hinna kohta hinnakomponentide lõikes võttes arvesse ettevõtte poolt esitatud algandmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

1.2 Taotleja andmed ja üldiseloostus

Raven on 100% Raasiku Vallavalitsuse omandis olev ettevõte. Raven on kantud äriregistrisse 31.10.1997 registrikoodiga 10307716 ja asukohaga Sügise 2a Aruküla alevik Raasiku vald Harjumaa

ÜVVKS § 7 lg 3 kohaselt kehtestab vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. Raasiku Vallavolikogu on kehtestanud 08.09.2009 otsusega nr 56 vee-ettevõtja Raven tegevuspiirkonnaks Raasiku valla Aruküla ja Raasiku aleviku, Kalesi, Perila, Peningi ja Härma küla.

Lisaks veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisele ja puhastamisele tegeleb Raven ka soojuste tootmise, jaotamise ja müügi, purgimisteenuse osutamisega ning heakorratööde ja sanitaartechniliste remonttööde teenuse osutamisega avatud turu tingimustes, mida võivad osutada ka teised vastavas valdkonnas tegutsevad ettevõtjad. Ettevõtte aktsiakapitali suuruseks on 1 600 tuh €. Raveni majandusaasta algab 1. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril.

Veeteenuse hinnad Raveni tegevuspiirkonnas on kooskõlastatud KA 28.12.2011 otsusega nr 9.1-3/11-011. Ülevaate saamiseks taotletavatest ja kehtivatest veeteenuse hindadest koostas KA alljärgneva tabeli (vt tabel 2).

Tabel 2 Raveni kehtivad veeteenused hinnad ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad

	Veeteenuse hind (kehtiv)	Füüsilised isikud	Juriidilised isikud
1.	Tasu võetud vee eest (€/m ³)	1,40	1,456
2.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (€/m ³)	1,29	1,61
3.	Kooskõlastamiseks esitatud hinnakiri		
4.	Tasu võetud vee eest (€/m ³)	1,66	1,72
5.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (€/m ³)	1,87	2,18

Kaalutud keskmine veeteenuse hind tõuseb Raveni tegevuspiirkonnas 28% võrreldes kehtiva hinnaga. **Hinnatõusu peamiseks põhjuseks on kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavas ettenähtud investeeringute teostamine.**

KA kooskõlastab tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohalike omavalitsuste poolt kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades sätestatud maksimaalseid reoainete sisaldusi (piirväärtusi). ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt määrab ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohalik omavalitsus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud

piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja –kanalisatsioon ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid. Seega on oluline, et ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 tulenevalt oleksid reoainete sisaldused sätestatud kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades, kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Maksimaalsed reoainete piirväärtusi ületava reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu ei kuulu KA poolt ÜVVKS § 14 lg 3 mõtte⁷ alusel kooskõlastamisele ning on käsitletav muu tegevusena.

ÜVVKS § 8 lg 4 lähtuvalt on kohalik omavalitsus määranud ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (Raasiku Vallavolikogu 14.05.2013 määrus nr 8 „Raasiku valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskiri“⁸) alljärgnevalt:

Reostusnäitaja	Tähis	Mõõtühik	Reostusnäitaja piirväärtus
Hõljuvainete sisaldus	HA	mg/l	500,0
Biokeemiline hapnikutarve	BHT 7	mg/l	375,0
Naftasaaduste sisaldus	NS	mg/l	5,5
Üldlämmastiku sisaldus	N üld	mg/l	100,0
Üldfosfori sisaldus	P üld	mg/l	10,5
Ühealuseliste fenoolide sisaldus		mg/l	2,9

KA koostas ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 3) Raveni tegevuspiirkonda iseloomustavatest üldistest näitajatest perioodil 2010 – 2013.

Tabel 3 Veevaldkonna üldnäitajad

Rea nr	ÜLDANDMED		2010	2011	2012	2013
1	Puurkaevude/ veepumplate arv	tk	9	9	10	10
2	Veetöötlusjaamade arv	tk	0	0	4	4
3	Reovee pumplate arv	tk	7	7	7	7
4	Reoveepuhastite arv	tk	5	5	4	4
5	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	24,6	24,6	25,7	25,7
6	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	14,3	14,3	17,0	17,0

Raven ammutab vett ning juhib heitvett suublasse vastavalt vee erikasutusloale nr L.VV/320271, kehtivusega 01.07.2011 – 30.06.2016. Eelnimetatud vee erikasutusluba on väljastatud Ravenile põhjaveevõtuks üle 5 m³ ööpäevas ordoviitsiumi, ordoviitsiumi-kambriumi ja kambrium-vendi veekihi ning reovee puhastamiseks ja heitvee juhtimiseks suublasse.

Raveni tegevuspiirkonnas on 10 puurkaevu, 4 veetöötlusjaama, 7 reoveepumplat ja 4 reoveepuhastit. 2012.a-l on ühisveevärgi torustike pikkus suurenenud 24,6 km-lt 25,7 km-le ja ühiskanalisatsiooni torustike pikkus 14,3 km-lt 17,0 km-le. 2013.a-ks prognoosib Raven ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni torustike pikkust samale tasemele 2012.a-ga.

⁷ ÜVVKS-i juurde kuuluv seletuskiri („Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“; <http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems&emshelp=true&eid=790420&u=20120329084447>; 18.02.2010 komisjoni istungi seletuskiri) ÜVVKS § 14 lg 3 kohta (lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset)

⁸ <https://www.riigiteataja.ee/akt/421052013016>

2 Müüginahud ja veekadu

2.1 Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginah, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Juhendi punkti 4.1 kohaselt analüüsitakse hindade kooskõlastamise käigus ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevat müüginahut. Müüginahu analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (s.h eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognoosid, pika-ajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

2.1.1 Võetud vee müüginah

Raveni poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müüginah aastaks 2013 on 74,5 tuh m³, kusjuures füüsiliste isikute müüginah 65,5 tuh m³ ning juriidiliste isikute müüginah 9,0 tuh m³.

Raven on prognoosinud 2013.a-l osutatava võetava vee müüginahuks kokku 74,5 tuh m³ (füüsiliste isikute müüginah 65,5 tuh m³ ning juriidiliste isikute müüginah 9,0 tuh m³) ning abonentide arvuks 747 abonent (füüsilisest isikutest abonentid 718 tk ja juriidilisest isikutest abonentid 29 tk).

KA seisukoht võetud vee müüginahu 74,5 tuh m³ (füüsiliste isikute müüginah 65,5 tuh m³ ning juriidiliste isikute müüginah 9,0 tuh m³) kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib KA Raveni tegevuspiirkonna veeteenuse müüginahude ajaloolisi tegelikke näitajaid ning tarbijate arvu dünaamikat. Kuna Raasiku Vallavalitsus on ÜVVKS 2010.a 31.okt-ni kehtinud redaktsiooni alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub Raven viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010.a 31.okt-l (ÜVVKS § 16 lg 11). Tulenevalt ÜVVKS § 16 lg 11 sätestatud kohustusest tuleb Ravenil kooskõlastada erinevad tasud võetud vee eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele. Seetõttu peab KA andma eraldi hinnangu füüsiliste isikute prognoositud müüginahule ja juriidiliste isikute prognoositud müüginahule. KA koostas tabeli (vt Tabel 4) ettevõtte poolt esitatud andmete alusel, kus on kajastatud veeteenuste müüginahud ning abonentide arv Raveni tegevuspiirkonnas aastatel 2010–2013. Korterühistutele müüdnud võetud vee kogus sisaldab füüsilisest isikust tarbijate müüginahus, mistõttu on ka korteriühistute arv (17) kajastatud füüsilisest isikust abonentide arvu hulgas. Valdavas osas korrusmajades, kus ei ole korteriühistut loodud, on Ravenil sõlmitud lepingud veeteenuse osutamiseks iga korteriomanikuga st et füüsilisest isikust abonentide arv sisaldab lisaks liitunud eramajade ja korteriühistute arvule ka lepingu alusel teenust tarbivate korterite arvu.

Tabel 4 Raveni võetud vee müügitahud

	MÜÜGITAHU		2010	2011	2012	2013
1.	Võetud vee müügitah	tuh m ³	75,5	71,3	73,5	74,5
2.	sh füüsilised isikud	tuh m ³	66,9	63,0	64,5	65,5
3.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-5,8	2,4	1,6
4.	sh juriidilised isikud	tuh m ³	8,6	8,3	9,0	9,0
5.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-3,5	8,4	0,0
6.	Veevarustuse teenusega liitunud abonentide arv	tk	722	747	747	747
7.	sh füüsilised isikud*	tk	693	718	718	718
8.	lisandunud	tk		25	0	0
9.	sh juriidilised isikud	tk	29	29	29	29
10.	lisandunud	tk		0	0	0
11.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	24,6	24,6	25,7	25,7
12.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	km		0,0	1,2	0,0
13.	Võetud vee müügitah füüsilisest isikust abonendi kohta (rida 2 / rida 7)	m ³ /tk	96,5	87,7	89,8	91,2
14.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-9,1	2,4	1,6
15.	Võetud vee müügitah juriidilisest isikust abonendi kohta (rida 4 / rida 9)	m ³ /tk	297	286	310	310
16.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-3,5	8,4	0,0

*2010 – 2013 osutati teenust läbivalt 17 korteriühistule. 2010 ja 2011 oli Ravenil leping teenuse osutamiseks 16 KÜ-ga. 2012.a-l sõlmiti leping 17-nda KÜ-ga ning lõpetati samal ajal lepingud 8 samas KÜ-s asunud korteri omanikuga. Kuna müügitah lepingute ümbervormistamisel ei muutunud, kajastab KA andmete (sh ühiktarbimise näitajate) võrreldavuse tagamiseks ka 2010 ja 2011.a andmetes 17 KÜ-d, sarnaselt 2012 ja 2013.a-ga.

Füüsiliste isikute müügitah võetud vee teenuse osutamisel. Füüsilisest isikust abonentide lisandus 2011.a-l 25, 2012.a-l uusi liitujaid ühisveevärgiga ei olnud (vt Tabel 4 rida 8 veerud 2011 ja 2012). Tabelist (vt tabel 4) nähtub, et ühisveevärgi torustiku pikkus on samal ajal (2010 – 2012) suurenenud 1,2 km (vt Tabel 4 rida 12 veerud 2010 - 2012) võrra. Raven on selgitanud, et 2012.a-l lisandunud torustik (1,2 km) rajati Raasiku valla veemajandusprojekti raames olemasoleva veesüsteemi ühendamiseks Raasiku keskasulasse rajatud uue pumplaga ning **uusi liitumispunkte nimetatud torustikule ei rajatud**. Samuti ei hõlmanud 2010 – 2012 Raasiku vallas läbi viidud veemajandusprojekt uute liitumisvõimaluste rajamist Raveni tegevuspiirkonna ühisveevärgiga katmata aladel. 2011.a-l liideti 25 abonentide varasematel aastatel veetorustikule väljaehitatud liitumispunktides. 2013.a-ks ei planeeri Raven ühisveevärgi torustiku pikkuse kasvu (vt Tabel 4 rida 12 veerg 2013). Samuti ei näe vee-ettevõtja ette uusi füüsilisest isikust ühisveevärgiga liitujaid (vt Tabel 4 rida 8 veerg 2013) ning prognoosib füüsilisest isikust abonentide arvu (718) samale tasemele 2011 ja 2012.a-ga (vt Tabel 4 rida 7 veerud 2011 - 2013). **Kuna Raveni tegevuspiirkond ei muutu ja uusi liitumispunkte ei rajata, peab KA**

põhjendatuks prognoosida 2013.a abonentide arvu 2012.a tasemele ning tarbijate arvuks kokku 2013.a-l 718 abonent.

Füüsilisest isikust tarbijatele müüdud vee maht oli 2010.a-l 66,9 tuh m³ (vt tabel 4 rida 2 veerg 2010), vähenes 2011.a-l 63,0 tuh m³-le ehk võrreldes eelneva aastaga 5,8% võrra (vt tabel 4 veerg 2011 rida 2 ja 3) ning suurenes 2012.a-l 64,5 tuh m³-le ehk võrreldes eelneva aastaga 2,4% võrra (vt tabel 4 veerg 2012 rida 2 ja 3). **2013.a-ks prognoosib ka füüsilisest isikust tarbijate müüginahuks 65,5 tuh m³** ehk kasvu võrreldes eelneva aastaga 1,6% võrra (vt tabel 4 rida 3 veerg 2013).

Müüginah füüsilisest isikust abonendi kohta aastas vähenes 2011.a-l oluliselt: 2010.a 96,5 m³-lt abonendi kohta aastas 2011.a 87,7 m³-le ehk 9,1% (vt tabel 4 veerg 2011 rida 13 ja 14) võrra. Ühiktarbimise olulise vähenemise 2011.a-l tingis abonentide arvu suurenemine 25 võrra ja samal ajal toimunud füüsilisest isikust tarbijate müüginahu langus 5,8% võrra. Teadaolevalt rajatakse ühisveevärk ja kanalisatsioon esmalt tiheasutuspiirkond s.t piirkonda, kus paiknevad korrusmajad, seejärel eramajade piirkonda. Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arengisel korrusmajade piirkonnast eramajade piirkonda (Raveni piirkonnas liitus 2011.a-l 25 eramaja) tarbimine ühe füüsilisest isikust abonendi kohta väheneb, mistõttu põhjendatud, ühe füüsilisest isikust abonendi müüginahu langus 2011.a-l. 2012.a-l müüginah füüsilisest isikust abonendi kohta suurenes võrreldes 2011.a-ga 2,4% võrra ehk 89,8 m³-le abonendi kohta aastas (vt tabel 4 veerg 2012 rida 13 ja 14). 2013.a-ks prognoosib Raven müüginahut abonendi kohta 1,6% võrra suuremaks kui 2012.a-l (vt tabel 4 rida 14 veerg 2013) ning müüginahuks füüsilisest isikust abonendi kohta 91,2 m³/aastas (vt tabel 4 rida 13 veerg 2013). **KA peab põhjendatuks Raveni poolt prognoositud füüsilisest isikust abonendi tarbimismahut 91,2 m³/aastas, sest see on prognoositud kõrgemale tasemele 2011.a ja 2012.a tegelikust tarbimismahust ühe füüsilisest isikust abonendi kohta.**

Kuna KA pidas põhjendatuks Raveni poolt prognoositud füüsilisest isikutest tarbijate arvu 2013.a-l 718 tk võetud vee teenuse osutamisel ning ühe füüsilise isiku tarbimismahut aastas 91,2 m³, kujuneb põhjendatud füüsiliste isikute võetud vee müüginahuks regulatsiooniperioodil 65,5 tuh m³ ($718 \times 91,2 / 1\,000 = 65,5$).

Juriidiliste isikute müüginahut võetud vee teenuse osutamisel. Tabelist (vt tabel 4) nähtub, et juriidilisest isikust abonentide arv aastatel 2010 – 2012 ei muutunud (vt tabel 4 rida 10). Aastatel 2010 – 2012 viidi Raasiku vallas ellu veemajandusprojekt, kuid nimetatud projekti raames uusi liitumisvõimalusi ühisveevärgiga ei rajatud. 2013.a-ks Raven juriidilisest isikust tarbijate lisandumist ei prognoosi, kuna ei ole ette näha uusi ühisveevärgiga liituvaid ettevõtteid.

Juriidilisest isikust tarbijatele müüdud vee maht on aastatel 2010 – 2012 olnud vahemikus 8,3 – 9,0 tuh m³ (vt tabel 4 rida 4 veerud 2010 - 2012). 2013.a-ks prognoosib Raven juriidilisest isikust tarbijate müüginahuks 9,0 tuh m³ ehk müüginahut samale tasemele 2012.a tegeliku näitajaga (vt tabel 4 veerg 2013 rida 4 ja 5). **KA peab põhjendatuks 2013.a juriidiliste isikute võetud vee müüginahut 9,0 tuh m³, kuna müüginahut on prognoositud 2012.a ehk perioodi 2010-2012 kõrgeima näitajaga aasta tasemele.**

Tulenevalt KA poolt eelnevalt põhjendatuks loetud füüsiliste isikute võetud vee müüginahust (65,5 tuh m³) ja juriidiliste isikute võetud vee müüginahust (9,0 tuh m³) kujuneb põhjendatud võetud vee müüginahuks kokku Raveni tegevuspiirkonnas 74,5 tuh m³ ($65,5 + 9,0 = 74,5$).

2.1.2 Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitah

Raveni poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitah aastaks 2013 on 51,3 tuh m³, kusjuures füüsiliste isikute müügitah 39,8 tuh m³ ning juriidiliste isikute müügitah 11,5 tuh m³.

Raven on prognoosinud 2013.a-l osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuks kokku 51,3 tuh m³ (füüsiliste isikute müügitah 39,8 tuh m³ ning juriidiliste isikute müügitah 11,5 tuh m³) ning abonentide arvaks 381 abonent (füüsilisest isikutest abonentid 354 tk ja juriidilisest isikutest abonentid 27 tk).

KA seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu 51,3 tuh m³ (füüsiliste isikute müügitah 39,8 tuh m³ ning juriidiliste isikute müügitah 11,5 tuh m³) kohta

Juhendi punktist 4.1 tulenevalt analüüsib KA Raveni tegevuspiirkonna veeteenuse müügitahude ajaloolisi tegelikke näitajaid ning tarbijate arvu dünaamikat. Kuna Raasiku Vallavalitsus on ÜVVKS 2010.a 31.okt-ni kehtinud redaktsiooni alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub Raven viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010.a 31.okt-l (ÜVVKS § 16 lg 11). Tulenevalt ÜVVKS § 16 lg 11 sätestatud kohustusest tuleb Ravenil kooskõlastada erinevad tasud reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele. Seetõttu peab KA andma eraldi hinnangu füüsiliste isikute prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahule ja juriidiliste isikute prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahule. KA koostas tabeli (vt Tabel 5) ettevõtte poolt taotluses esitatud andmete alusel, kus on kajastatud veeteenuste müügitahud 2010.a – 2013.a. Korteriühistutele osutatud reovee teenuse kogus sisaldub füüsilisest isikust tarbijate müügitahus, mistõttu on ka korteriühistute arv kajastatud füüsilisest isikust abonentide arvu hulgas. Valdavas osas korrusmajades, kus ei ole korteriühistut loodud, on Ravenil sõlmitud lepingud veeteenuse osutamiseks iga korteriomanikuga st et füüsilisest isikust abonentide arv sisaldab lisaks liitunud eramajade ja korteriühistute arvule ka lepingu alusel teenust tarbivate korterite arvu.

Tabel 5 Raveni reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahud

	MÜÜGIMAHT		2010	2011	2012	2013
1.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht	tuh m³	51,4	52,1	50,4	51,3
2.	sh füüsilised isikud	tuh m ³	40,1	40,1	39,3	39,8
3.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,0	-2,0	1,3
4.	sh juriidilised isikud	tuh m ³	11,3	12,0	11,1	11,5
5.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		6,6	-7,5	3,6
6.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega liitunud abonentide arv	tk	377	378	381	381
7.	sh füüsilised isikud*	tk	351	351	354	354
8.	lisandunud	tk		0	3	0
9.	sh juriidilised isikud	tk	26	27	27	27
10.	lisandunud	tk		1	0	0
11.	Ühiskanaliseerimise torustike pikkus	km	14,3	14,3	17,0	17,0
12.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	km		0,0	2,7	0,0
13.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht füüsilisest isikust abonendi kohta (rida 2 / rida 7)	m ³ /tk	114,2	114,2	111,0	112,4
14.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		0,0	-2,8	1,3
15.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht juriidilisest isikust abonendi kohta (rida 4 / rida 9)	m ³ /tk	433	444	411	426
16.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		2,6	-7,5	3,6

*2010 – 2013 osutati teenust läbivalt 17 korteriühistule. 2010 ja 2011 oli Ravenil lepingu teenuse osutamiseks 16 KÜ-ga. 2012.a-l sõlmiti leping 17-nda KÜ-ga ning lõpetati samal ajal lepingud 8 samas KÜ-s asunud korteri omanikuga. Kuna müügimaht lepingute ümbervormistamisel ei muutunud, kajastab KA andmete (sh ühiktarbimise näitajate) võrreldavuse tagamiseks ka 2010 ja 2011.a andmetes 17 KÜ-d, sarnaselt 2012 ja 2013.a-ga.

Füüsiliste isikute müügimaht reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel. Füüsilisest isikust abonentide lisandus 2012.a-l 3 (vt tabel 5 rida 8 veerud 2012). Tabelist (vt tabel 5) nähtub, et ühiskanaliseerimise torustiku pikkus on samal ajal (2010 – 2012) suurenenud 2,7 km (vt tabel 5 rida 12 veerud 2010 - 2012) võrra. Raven on selgitanud, et 2012.a-l lisandunud torustik (2,7 km) rajati Raasiku valla veemajandusprojekti raames, et juhtida Raasiku keskasula reovett uude Raasiku Tehase tee puhastisse. **Uusi liitumispunkte nimetatud torustikule ei rajatud.** Samuti ei hõlmanud 2010 – 2012 Raasiku vallas läbi viidud veemajandusprojekt uute liitumisvõimaluste rajamist Raveni tegevuspiirkonna ühiskanaliseerimisega katmata aladel. 2012.a-l liideti 3 abonentide varasematel aastatel väljaehitatud liitumispunktides. 2013.a-ks ei planeeri Raven ühiskanaliseerimise torustiku pikkuse kasvu (vt tabel 5 rida 12 veerg 2013). Samuti ei näe vee-ettevõtja ette uusi füüsilisest isikust ühiskanaliseerimisega liitujaid (vt tabel 5 rida 8 veerg 2013) ning prognoosib füüsilisest isikust abonentide arvu (354) samale tasemele 2012.a-ga (vt tabel 5 rida 7 veerud 2012 - 2013). Kuna Raveni tegevuspiirkonnas füüsilisest isikust abonentide arv oluliselt ei muutu ja uusi liitumispunkte ei rajata, peab KA põhjendatuks müügimahu prognoosi hindamisel lähtuda kolme eelneva aasta keskmisest müügimahust.

Füüsilisest isikust tarbijatele müüdnud reovee teenuse maht oli aastatel 2010 -2012 vahemikus 39,3 - 40,1 tuh m³ (vt tabel 5 rida 2 veerg 2010 - 2012), keskmiselt 39,8 tuh m³ ($(40,1 + 40,1 + 39,3) / 3 = 39,8$). **2013.a-ks prognoosib Raven füüsilisest isikust tarbijate müüginahuks 39,8 tuh m³** ehk müüginahutu samale tasemele eelnevate aastate keskmise näitajaga ja 0,5 tuh m³ ($39,8 - 39,3 = 0,5$) ehk 1,3% võrra (vt tabel 5 veerg rida 3 veerg 2013) suuremaks 2012.a tegelikust näitajast. **Kuna Raven on prognoosinud müüginahu 39,8 tuh m³ võrdseks eelnevate aastate keskmise müüginahuga (39,8 tuh m³) ning suuremaks 2012.a tegelikust müüginahust 39,3 tuh.m³ peab KA põhjendatuks füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahutu regulatsiooniperioodil 39,8 tuh m³.**

Juriidilisest isikust tarbijate reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahut. Juriidilisest isikust abonentide arv suurenes aastatel 2010 – 2012 ühe võrra (vt tabel 5 rida 10). 2011.a-l lisandunud abonendi näol on tegemist väike-ettevõttega, aastase müüginahuga 9 m³. Aastatel 2010 – 2012 viidi Raasiku vallas ellu veemajandusprojekt, kuid nimetatud projekti raames uusi liitumisvõimalusi ühiskanalisatsiooniga katmata piirkondades ei rajatud. 2013.a-ks Raven juriidilisest isikust tarbijate lisandumist ei prognoosi, kuna ei ole ette näha uusi ühiskanalisatsiooniga liituvaid ettevõtjaid. Kuna Raveni tegevuspiirkonnas perioodil 2010 - 2013 olulisi muutusi abonentide arvus ei toimu, siis on põhjendatud müüginahu prognoosi hindamisel lähtuda kolme eelneva aasta keskmisest müüginahust.

Juriidilisest isikust tarbijatele müüdnud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse maht on aastatel 2010 – 2012 olnud vahemikus 11,1 – 12,0 tuh m³ (vt tabel 5 rida 4 veerg 2010 - 2012), olles keskmiselt 11,5 tuh m³ ($(11,3 + 12,0 + 11,1) / 3 = 11,5$) aastas. Kuigi 2011.a-l lisandus üks juriidilisest isikust abonent, ei avalda väikeettevõtja liitumine ühiskanalisatsiooniga väikese müüginahu tõttu (0,01 tuh m³ aastas) mõju Raveni tegevuspiirkonna juriidiliste isikute reovee teenuse müüginahule. **2013.a-ks prognoosib Raven juriidilisest isikust tarbijate müüginahuks 11,5 tuh m³** (vt tabel 5 veerg 2013 rida 4) ehk müüginahutu samale tasemele aastate 2010 – 2012 keskmise näitajaga. **KA peab põhjendatuks 2013.a juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahutu 11,5 tuh m³, kuna müüginahut on prognoositud samale tasemele eelnevate aastate keskmise müüginahuga.**

Tulenevalt KA poolt eelnevalt põhjendatuks loetud füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahust (39,8 tuh m³) ja juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahust (11,5 tuh m³) kujuneb põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahuks kokku Raveni tegevuspiirkonnas 51,3 tuh m³ ($39,8 + 11,5 = 51,3$).

2.2 Veekadu

Veekao all mõistab KA veekoguste vahet, mis leitakse torustikesse sisestatud vee ning müüdnud - ja omatarbevee vahena. Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked, veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed, omavolilised veevõtmised ehk kommertskaod.

Omatarbevee hulka loeb KA võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaaniliste ja mitteplaaniliste veevõttude puhul ühisveevärgist, kuid mis on mõõdetav ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevett ei arvestata müüdnud vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrit vee pumpamiseks ja elektrienergiat joogivee puhastamiseks);
- kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega on veekao tekkimisel ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

Raveni poolt esitatud andmete põhjal prognoositakse veekaoks 2013.a-l 7,4%

Raven prognoosib esitatud andmete kohaselt veekaoks 2013.a-l 6,1 tuh m³ ehk 7,4% torustikesse sisestatud vee mahust.

KA seisukoht veekao osas

Ülevaate saamiseks veekadude muutuse kohta ajas, koostas KA ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt tabel 6).

Tabel 6 Veekadu Raveni tegevuspiirkonnas

	VEEKADU	Ühik	2010	2011	2012	2013
1.	Torustikesse sisestatud vesi	tuh m ³	80,2	81,9	80,1	82,5
2.	Vee omatarve	tuh m ³	0,0	0,0	0,7	1,9
3.	Vee omatarve osa torustikesse sisestatud vee mahust	%	0,0	0,0	0,8	2,3
4.	Võetud vee müügiimaht	tuh m ³	75,5	71,3	73,5	74,5
5.	Veekadu	tuh m ³	4,7	10,6	5,9	6,1
6.	Veekadu	%	5,9	12,9	7,4	7,4
7.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	24,6	24,6	25,7	25,7
8.	Rekonstrueeritud torustike pikkus	km	15,6	15,6	16,7	17,4
9.	Rekonstrueerimata torustike pikkus	km	9,0	9,0	9,0	8,4

Raven kasutab omatarbeveet veetöötlusjaamas rauaärastamisfiltrite pesuks. 2012.a-l oli valdava osa aastast töös vaid Raasiku keskasula veepuhastusjaama filter ja omatarbeveet kulus 0,7 tuh m³ (v tabel 6 rida 2 veerg 2012). 2012.a viimases kvartalis valmisid lisaks veepuhastussüsteemid kahes Aruküla aleviku pumplas ja Raasiku aleviku Tehase tee pumplas, mistõttu prognoosib Raven 2013.a-ks 4 veepuhastusjaama filtrite pesuks omatarbevee kulu 1,9 tuh m³. **KA peab põhjendatuks 2013.a omatarbevee mahtu 1,9 tuh m³, mille prognoosimisel on arvesse võetud 2012.a lõpus lisandunud 3 pumbajaama rauafiltrite pesuks vajalikku täiendavat omatarbevee mahtu.**

Veekadu Raveni tegevuspiirkonnas on 5,9 -12,9% vahemikus, mis on võrreldes teiste vee-ettevõtjate vastava näitajaga väga hea tulemus. Osaliselt on suhteliselt väike veekadu võrreldes teiste vee-ettevõtjatega seotud ka tarbijatele müüdud veekoguse ebatäpsusega. Raasiku Vallavalitsuse 29.09.2008 määrusega nr 4⁹ on Raasiku vallas kehtestatud mõõtmata vee tarbimise korral arvestuslikud veetarbimised ühe inimese kohta kuus. Ettevõtjalt saadud selgituste kohaselt oli 31.12.2012 seisuga 747-st abonendist veemõõtjaga varustatud 527 ehk

⁹ <https://raasiku.kovtp.ee/et/dokumendiregister/?op=registry&id=250&did=1578787>

70,5% abonentidest. Veemõõtjate ja veeteenuse eest arvestusliku tarbimise järgi tasuvaid abonente (tarbijate vaba valik) on 29,5% ($100 - 70,5 = 29,5$) ettevõtte kõigist veetarbijatest. Kuna ettevõtja poolt ammutatud vee maht on mõõdetud, siis arvestusliku müüginahu rakendamine mõjutab otseselt veekao suurst. Suhteliselt väike veekao protsent on ilmselt tingitud asjaolust, et vabatahtlikult veemõõtjate paigaldamisest loobunud kliendid tarbivad reaalselt vett vähem, kui seda on arvestuslik veetarbimismaht, mis tuleneb Raasiku Vallavalitsuse 29.09.2008 määrusest nr 4.

Tabelist (vt tabel 6) nähtub, et Raveni tegevuspiirkonnas on aastatel 2010 – 2012 veekao absoluutväärtus (tuh m³) kõikunud vahemikus 5,9 – 10,6 tuh m³ (vt tabel 6 rida 5) ja veekao osakaal torustikesse sisestatud vee mahust vahemikus 5,9% - 12,9% (vt tabel 6 rida 6), olles 2010 – 2012 keskmiselt 8,7% ($(5,9 + 12,9 + 7,4) / 3 = 8,7$). Tabelist (vt tabel 6) nähtub ka, et 2012.a-ks on ühisveevärgi torustike pikkus suurenenud 25,7 km-le, kuid rekonstrueerimata torustike pikkus on 2010 – 2012 püsinud samal tasemel (9,0 km).

Kui veekao osakaal torustikesse sunnatud veest on aastate lõikes kõikunud ja torustike rekonstrueerimistööd ei ole samal ajal teostatud, peab KA põhjendatuks lähtuda põhimõttest, et veekao osakaal torustikesse sisestatud vee mahust ei tohi ületada eelnevate aastate keskmist näitajat. Kuigi 2013.a-ks planeerib Raven Raasiku alevikus veetorustiku rekonstrueerimistööd 0,6 km, on see piisavalt väike rekonstrueerimistööde maht, et veekao hindamisel lähtuda eelnevate aastate keskmisest veekaost. Raven prognoosib 2013.a-l veekaoks 7,4%-le (vt tabel 6 rida 6 veerg 2013) torustikesse sisestatud veest ehk madalamaks kolme eelneva aasta keskmisest veekaost (8,7%).

KA peab põhjendatuks ettevõtja poolt 2013.a-ks prognoositud veekao protsenti 7,4% torustikesse sisestatud vee mahust, kuna Raven on prognoosinud veekao madalamaks eelnevate aastate keskmisest veekaost (8,7%).

3 Kulude eristamine

Juhendi punkti 3.1 kohaselt peab vee-ettevõtja või muu ÜVVKS § 7 lg-s 5 sätestatud tunnustele vastav veeteenuse osutaja eristama erinevate kaupade ja teenuste müügiks tehtavad kulud. Juhendi punkt 3.2 sätestab, et kulude eristamisel lähtutakse KonkS § 18 lg 1 p 2 ja ÜVVKS § 7² sätestatust. Raamatupidamises peetakse eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest. Tulude ja kulude arvestus peab võimaldama hinnata, kas ettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse väärtusega. ÜVVKS § 7² lg 3 kohaselt, kui kliendile või teisele vee-ettevõtjale osutatakse teenust mitme kohaliku omavalitsuse territooriumil, peab vee-ettevõtja pidama eraldi arvestust erinevate kohalike omavalitsuste kaupa ÜVVKS § 7² lg 1 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui kohalikud omavalitsused on kokku leppinud teisiti. Juhendi punkti 4.7 kohaselt analüüsitakse hindade kooskõlastamisel kulude jaotust ettevõtja poolt müüdavate erinevate kaupade ja teenuste vahel ning kontrollitakse, et müüdavad kaubad ja teenused ei sisaldaks tegevusalade ristsubsideerimist.

Kulude ning põhivara jagamisel kooskõlastatavale veeteenuse hinnale peab ettevõtja lähtuma objektiivsest kulude/varade jagamise printsiibist, s.t veeteenuse hinda lülitatakse vaid need kulud ja põhivara kulum, mis on vajalikud veeteenuse osutamiseks Raveni tegevuspiirkonnas.

Purgimiskulude/varade eristamine veeteenusest

Reovee puhastamise kuludest/varadest ja mudatöötlemisega seotud kuludest/varadest **on eristatud purgimisega seotud kulud/varad Aruküla reoveepuhastil, sest teised puhastid purgimisteenust ei osuta.**

Ettevõtja Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt on Raven eristanud kogu ulatuses muule tegevusele purgimiskoha-ülepumpla kulud (elektrienergia kulu, kapitalikulud) ja varad (sh maa). Aruküla reoveepuhastil on Raven eristanud mudatöötlemise ja reovee puhastamisega seotud kuludest (elektrienergia kulu, kemikaalide kulu, saastetasu, kapitalikulu) ja varast purgimisteenuse kulud/varad lähtuvalt purgitava reovee mahu osakaalust kogu Aruküla reoveepuhastil puhastavas reovee müügi mahust ehk 12% (purgitava reovee kogus kokku 3,8 tuhat m³ / kogu puhastatava reovee kogus Aruküla reoveepuhastil 32,0 tuhat m³ × 100 = 12%) ulatuses. Raveni kinnituse kohaselt on purgitava reovee kogutud valdavalt kogumismahutitest ning purgitava reovee kontsentratsioon ei erine seetõttu oluliselt olmereovee kontsentratsioonist, mistõttu on põhjendatud kasutada purgimisega seotud teenusele kulude eristamisel müügi mahu proportsiooni kogu Arukülas puhastatavast reovee mahust.

KA peab põhjendatuks KonkS § 18 lg-s 1 p 2 tulenevalt, et Raven eristab kooskõlastatava hinnaga veeteenuste kulust purgimisteenusega seotud kulud ja kapitalikulu purgimiskohas kogu ulatuses ning Aruküla reoveepuhastis elektrienergia kulu, kemikaalide kulu, saastetasu ja kapitalikulu vastavalt purgitava reovee mahule, mille tulemusena kujuneb purgimisteenusega seotud kuludeks/varaks 12% nimetatud reoveepuhastamise ja muda töötlemisega seotud kuludest/varast ehk veeteenuse hinda lülitatavaks kuludeks/varaks kujuneb 88% (100 – 12 = 88) Aruküla reoveepuhasti elektrienergia, kemikaalide ja saastetasu kuludest ning kapitalikulust ja varast.

Lähtuvalt eeltoodud KA poolt KonkS § 18 lg-s 1 p 2 alusel põhjendatuks loetud kulude jagamise printsiibist ja kemikaalidega töödeldavast reovee mahust 49,4 tuhat m³ (sh Aruküla puhastile suunatud reovee koos purgitava reoveega 32 tuhat m³ ja Raasiku puhasti reovee 17,4 tuhat m³), **kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks kemikaalide kuludeks 92,2% (32 tuhat m³ × 88% + 17,4 tuhat m³) / 49,4 tuhat m³ × 100% = 92,2%) fosfori ärastamise ja muda veetustamise kemikaalide kulust.**

Veeteenusega seotud kulude jagamine erinevate veeteenuste (võetud vee teenus ning reovee ärajuhtimise ja –puhastamise teenus) vahel

KonkS § 18 lg 1 p 2 kohaselt peab eri- või ainuõigust või olulist vahendit omav ettevõtja pidama eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta, lähtudes järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, mis tuleb selgelt määratleda ettevõtja sise-eeskirjades. Kuna KonkS § 18 lg 1 p 2 ja ÜVVKS § 7² lg 1 näevad ette tulude ja kulude eristamise sõltuvalt tegevusvaldkonnast (veevarustus, reovee ärajuhtimine ja puhastamine, lisateenused, liitumistasud, muu tegevus), siis on Raven kohustatud sõltuvalt tegevusvaldkonnast kulusid eristama.

KA-le Hinnataotluses esitatud andmete ja selgituste kohaselt on Raven üheaegselt mõlema veeteenuse (võetud vee teenus ning reovee ärajuhtimise ja –puhastamise teenus) osutamiseks tehtavad kulud/ kasutatavalt põhivaralt arvestatud kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jaganud vastavalt konkreetse veeteenuse osutamiseks kuluva tööaja proportsioonile summaarsest veeteenuse osutamisega seotud tööajast. **KA peab põhjendatuks jagada erinevate veeteenuste vahel jagatavaid kulusid (sh üldjuhtimiskulusid) ja mõlema teenuse jaoks kasutatavalt põhivaralt arvestatud kapitalikulu ja põhjendatud tulukust vee hinda**

vastavalt tööaja kulule, mis on seotud konkreetse veeteenuse osutamisega, kuna tööaja kasutus teenuse osutamisel näitab üldressursi vajadust vastavas valdkonnas.

Kuna ettevõtja on lähtunud erinevate veeteenuste osutamise aluseks olevate kulude/varade eristamisel konkreetse veeteenuse osutamiseks vajalikest tegelikest kuludest/varadest ehk otsekuludest/teatava teenuse kasutuses olevatest varadest ja on lisanud teenuse otsekuludele/teatava teenuse kasutuses olevatele varadele lähtuvalt konkreetse veeteenuse tarbeks kuluvast tööaja proportsioonist summaarsesse konkreetsete veeteenuste osutamisega seotud tööaega, veeteenuste vahel jagatavad kulud/varad, siis on selline lähenemine kooskõlas KonkS § 18 lg-s 1 p 2, ÜVVKS §-s 7², ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatuga. Seega on hinnaarvutuses peetud eraldi arvestust iga toote või teenusega seotud tulude ja kulude kohta. Tulenevalt eeltoodust loeb KA kulude jagunemist KonkS § 18 lg-s 1 p 2, ÜVVKS §-s 7², ÜVVKS § 14 lg 2 lähtuvalt erinevate veeteenuste vahel põhjendatuks.

4 Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteringutelt¹⁰). Alljärgnevalt annab KA hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

KA on analüüsi lihtsustamiseks Raveni poolt esitatud tegevuskulude andmed grupeerinud lähtuvalt Juhendi punktist 4.2 alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures KA annab eraldi hinnangu kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule, kemikaalide kulule, tööjõukulule ning ülejäänud kontrollitavatele tegevuskuludele ehk muule kontrollitavale tegevuskulule.

4.1 Mittekontrollitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekontrollitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). Ravenil on mittekontrollitavateks kuludeks näiteks vee erikasutusõiguse tasu ja saastetasu.

KA on vee-ettevõtjatele välja töötanud mittekontrollitavate kulude põhjendatuse hindamiseks „Küsimustiku Tabel F. Keskkonnatasud ja Tabel B. Kasumiaruanne“.

Raveni poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinda lülitatud mittekontrollitavad kulud summas 9,2 tuh €

Raven on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud mittekontrollitavateks kuludeks kokku 9,2 tuh € (vt Tabel 7) s.h vee erikasutusõiguse tasu 6,36 tuh € ja saastetasu 2,88 tuh €.

¹⁰ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rti/>; RTJ Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

Tabel 7 Raveni tarbijate veeteenuse hinda lülitatavad mittekontrollitavad kulud

Re a nr		Ühik	2010	2011	2012	2013
1	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh.€	4,8	7,5	5,9	6,36
2	sh vee erikasutusõiguse loaga lubatud vee koguse piires		4,8	5,0	5,9	6,36
3	Saastetasu	tuh.€	14,6	17,0	12,0	2,88
4	sh vee erikasutusõiguse loaga lubatud saasteainete koguse piires	tuh.€	4,1	3,1	3,4	2,88
5	Kokku mittekontrollitavad kulud	tuh.€	19,4	24,4	17,9	9,2
6	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		25,8	-26,7	-48,5

KA seisukoht mittekontrollitavate kulude osas

Esitatud andmete kohaselt (vt Tabel 7) prognoosib Raven 2013.a-ks mittekontrollitavateks kuludeks 9,2 tuh €, mis on 48,5% (vt Tabel 7 rida 5 veerg 2013) väiksemad kui 2012.a tegelikud kulud. Tabelist (vt tabel 7) nähtub, et 2013.a-l prognoosib ettevõtja vee erikasutusõiguse tasu suurenemist 5,9 tuh €-lt 6,36 tuh €-le (vt tabel 7 rida 2 veerg 2012 ja 2013) ja vee erikasutusõiguse loaga lubatud koguste eest tasutava saastetasu vähenemist 3,4 tuh €-lt 2,88 tuh €-le (vt tabel 7 rida 4 veerg 2012 ja 2013).

Järgnevalt annab KA hinnangu Raveni poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekontrollitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

4.1.1 Vee erikasutusõiguse tasu

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi” § 1 osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse määrad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvestamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse määradega maksustatavaid vee koguseid.

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras.

Raveni poolt kooskõlastamiseks esitatud vee erikasutusõiguse tasu 6,4 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib Raven veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 6,4 tuh €.

KA seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 6,4 tuh € osas

Vee erikasutusloa nr L.VV/320271, kehtivusega 01.07.2011 – 30.06.2016, kohaselt on Ravenil õigus ammutada joogivett ordoviitsiumi, ordoviitsiumi-kambriumi ja kambrium-vendi veekihi.

Vabariigi Valitsuse määruse „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi” § 1 kohaselt on alates 01.01.2013 vee erikasutusõiguse tasumäär 2013.a.-l vee

ammutamisel devoni põhjaveekihist ordoviitsium-kambriumi kihini **76,82 € / tuh m³ aastas ja kambrium-vendi põhjaveekihist 85,76 € / tuh m³ aastas.**

Raveni poolt põhjaveest ammutatud ja ammutatavad vee kogused aastatel 2010-2013 on esitatud järgnevas tabelis (vt Tabel 8).

Tabel 8 Raveni poolt ammutatud vesi

Re a nr		Ühik	2010	2011	2012	2013
1	Ammutatud vee kogus	tuh m ³	80,2	81,9	80,1	82,5
2	Ammutatud vee koguse muutus	%		2,1	-2,2	3,0
3	sh ordoviitsium-kambriumi põhjaveekihist	tuh m ³	77,4	71,3	70,5	79,9
4	sh kambrium-vendi põhjaveekihist	tuh m ³	2,8	10,6	9,6	2,6
5	Ordoviitsium-kambriumi vee osakaal ammutatud veest	%	96,5	87,1	88,0	96,8
6	Kambrium-vendi vee osakaal ammutatud veest	%	3,5	12,9	12,0	3,2

Raveni poolt ammutatud vee kogus on aastatel 2010 – 2012 kõikunud vahemikus 80,1 tuh m³ kuni 81,9 tuh m³ 2012.a-l (Tabel 8 rida 1 veerg 2010 - 2012). 2013.a-ks prognoosib Raven ammutatava vee koguse suurenemist võrreldes 2012.a-ga 3,0% võrra ja mahuks 82,5 tuh m³ (vt Tabel 8 veerg 2013 read 1 ja 2).

Ammutatava vee kogus saadakse müüdava vee mahu, omatarbevee ja veekadude katteks kuluva vee mahu liitmisel.

Tulenevalt KA poolt põhjendatuks loetud võetud vee müüginahust 74,5 tuh m³ (p 2.1.1), omatarbevee mahust 1,9 tuh m³ (p 2.2) ja veekaost 6,1 tuh m³ (p 2.2) kujuneb põhjendatud ammutatava vee koguseks 82,5 tuh m³ (74,5 + 1,9 + 6,1 = 82,5).

KA poolt põhjendatuks loetud ammutatava vee kogusest (82,5 tuh m³) ammutatakse 79,9 m³ ordoviitsium-kambriumi põhjaveekihist (vt tabel 8 rida 3 veerg 2013) ja 2,6 tuh m³ kambrium-vendi põhjaveekihist (vt tabel 8 rida 4 veerg 2013). Kambrium-vendi veekihist ammutatakse vett vaid Aruküla puurkaevust nr 6. Vee ammutamine kambrium-vendi veekihist on 2010.a-l olnud 2,8 tuh m³, 2011.a-l 10,6 tuh m³ ja 2012.a-l 9,6 tuh m³ (vt tabel 8 rida 4 veerud 2010 - 2012). 2013.a-ks prognoosib Raven kambrium-vendi veekihist ammutatava vee koguseks 2,6 tuh m³ ehk vähenemist võrreldes 2012.a 9,6 / 2,6 = 3,7 korda. Raven on selgitanud Aruküla puurkaevust nr 6 ammutatava vee koguse vähenemist asjaoluga, et teiste Aruküla puurkaevude 2012.a rekonstrueerimise järgselt jääb puurkaev nr 6 valdavalt reservi ning leiab vähesel määral kasutust vaid suveperioodil suureneva tarbimise korral. **KA peab põhjendatuks 2013.a-l kambrium-vendi veekihist ammutatava vee kogust 2,6 tuh m³, kuna Raven on prognoosimisel lähtunud Aruküla veevarustuse ümberkorraldusest, mille kohaselt ammutatakse valdav osa vett rekonstrueeritud ja filtritega varustatud puurkaevudest ning kambrium-vendi veekihist (puurkaev nr 6) ammutatakse vett vaid suurenenud vajaduse korral.**

Ordoviitsiumi ja ordoviitsium-kambriumi veekihi puurkaevudest varustab Raven kõiki ülejäänud tegevuspiirkonna kliente. Ordoviitsium-kambriumi veekihist ammutatava veemahu suurenemine 2013.a-l on tingitud nimetatud veekihi puurkaevude koormuse suurenemisest Arukülas puurkaevude rekonstrueerimise järgselt. **Kuna KA on pidanud käesolevas punktis põhjendatuks kogu ammutatava vee mahtu (82,5 tuh m³) ja kambrium-vendi veekihist ammutatava vee mahtu (2,6 tuh m³), siis saab KA pidada põhjendatuks ka ordoviitsiumi**

ja ordoviitsium-kambriumi veekihist ammutatava vee mahtu 79,9 tuh m³ (82,5 – 2,6 = 79,9).

Võttes aluseks KA poolt põhjendatuks loetud:

1) ammutatud vee koguse 82,5 tuh m³

s.h ordoviitsiumi ja ordoviitsium-kambriumi veekihist ammutatud vee koguse 79,9 tuh m³;

s.h kambrium-vendi veekihist ammutatud vee koguse 2,6 tuh m³;

2) vee erikasutusõiguse tasumäärad tulenevalt KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud 12.11.2009 Vabariigi Valitsuse määruse nr 171 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ § 1: devoni põhjaveekihist ordoviitsium-kambriumi kihini 76,82 € / tuh m³ aastas; kambrium-vendi põhjaveekihist 85,76 € / tuh m³ aastas;

kujuneb põhjendatud vee erikasutusõiguse tasu alljärgnevalt:

76,82 (€/tuh m³) (Vee erikasutusõiguse tasumäär veevõtul devoni põhjaveekihist ordoviitsium-kambriumi kihini) × 79,9 (tuh m³) (vt tabel 8 rida 3 veerg 2013) + 85,76 (€/tuh m³) (Vee erikasutusõiguse tasumäär veevõtul kambrium-vendi veekihist) × 2,6 (tuh m³) (vt tabel 8 rida 4 veerg 2013) = 6 361 (€) ehk 6,4 tuh €, mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 tulenevalt on põhjendatud lülitada veeteenuse hinda.

4.1.2 Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on KA HMS § 5 lg 1 tulenevalt (KA-l õigus määrata kaalutlusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku leheküljel „Tabel F. Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtja poolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

Saastetasu kulu kujuneb saastekogustele KeTS-s sätestatud saastetasu määrade rakendamisel. Lähtuvalt KeTS § 20 lg 2 p 1 suurendatakse saastetasumäärasid 2,5 korda, kui saasteaineid heidetakse kaitsmata põhjaveega pinnasesse. Lähtuvalt KeTS § 20 lg 2 p 2 suurendatakse saastetasumäärasid 1,5 korda, kui heitekoht asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal

kui 200 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannale või kui heitekoht on meri, piiriveekogu või lõheliste või karpkalaliste kudemis- või elupaigana kaitstav veekogu. Ravenile väljastatud vee erikasutusloa kohaselt on Ravenil õigus heitvett keskkonda suunata 4 suublast, mis kõik suubuvad Jõelähtme jõkke ning suubla koefitsiendiks on 1,0.

Raveni poolt kooskõlastamise esitatud saastetasu 2,9 tuh €

Hinnataotluse kohaselt soovib Raven veeteenuse hinda lülitada saastetasu summas 2,9 tuh €, mille kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 9).

Tabel 9 Saastetasude kujunemine 2013.a-l

Re a nr	SAASTETASUD AASTAL 2013	Tasumäär (€/t)	Kogus loaga (t)	Suubla koefitsient	Efektiivsuskoefitsient	Kokku (€)
1	Aruküla puhasti					
2	BHT7	1406,00	0,1	1,0	0,86	165
3	HA	456,96	0,4	1,0	0,72	116
4	P	7109,00	0,03	1,0	0,82	158
5	N	2137,00	0,6	1,0	0,78	923
6	Nafta	3465,00	0,0005	1,0	0,68	1
7	Ühealuselised fenoolid	16893,00	0,0005	1,0	0,86	7
8	Raasiku, Härma ja Peningi puhastid					
9	BHT7	1406,00	0,4	1,0	0,86	464
10	HA	456,96	0,3	1,0	0,72	88
11	P	7109,00	0,03	1,0	0,82	153
12	N	2137,00	0,6	1,0	0,78	960
13	Nafta	3465,00	0,0003	1,0	0,68	1
14	Ühealuselised fenoolid	16893,00	0,0003	1,0	0,86	4
15	KOKKU (tuh €)					3,0

KA seisukoht saastetasu osas

Saastetasudele hinnangu andmiseks jälgis KA saastekoguste dünaamikat aastatel 2010 – 2013 ning koostas tabeli (vt tabel 10) saastekoguste võrdlemiseks Raveni reovee puhastamise mahuga (sisaldab lisaks tarbijatele osutatava reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahule ka purgitud reovee mahtu).

Tabel 10 Raveni saastekogused aastatel 2010– 2013

	SAASTEKOOGUSED	Ühik	2010	2011	2012	2013
1	veesaaste BHT7	tonn	0,8	0,5	0,5	0,5
2	<i>Erikulu (BHT7)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>16</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>9</i>
3	veesaaste HA	tonn	1,2	0,9	0,6	0,6
4	<i>Erikulu (HA)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>24</i>	<i>16</i>	<i>11</i>	<i>11</i>
5	veesaaste P	tonn	0,09	0,07	0,05	0,05
6	<i>Erikulu (P)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>1,6</i>	<i>1,3</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
7	veesaaste N	tonn	1,6	1,1	1,6	1,1
8	<i>Erikulu (N)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>30</i>	<i>21</i>	<i>30</i>	<i>21</i>
9	veesaaste nafta	tonn	0,003	0,001	0,001	0,001
10	<i>Erikulu (nafta)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>0,05</i>	<i>0,02</i>	<i>0,02</i>	<i>0,01</i>
11	veesaaste fenoolid	tonn	0,001	0,001	0,001	0,001
12	<i>Erikulu (fenoolid)</i>	<i>kg/tuh.m³</i>	<i>0,02</i>	<i>0,02</i>	<i>0,02</i>	<i>0,01</i>
13	Reovee müügi maht	tuh.m ³	51,4	52,1	50,4	51,3
14	Purgimise maht	tuh.m ³	0,9	1,9	3,7	3,8
15	Reovee puhastamise maht kokku (reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht + purgimise eelne maht)	tuh.m ³	52,2	54,0	54,1	55,1

Tabelis 10 on KA kajastanud aastate 2010-2012 kohta Raveni poolt keskkonda suunatud saastekoguseid, mis ei ületanud vee erikasutusloas lubatud piirnorme. Kui vee-ettevõtja heitvee kontsentratsioon on suurem kui vee erikasutusloas kehtestatud piirnormid, siis vee-ettevõtja poolt keskkonda suunatav heitvesi ei vasta vee erikasutusloas kehtestatud nõuetele ning vee-ettevõtja on kohustatud maksma kõrgendatud saastetasu keskkonna ülemäärase reostamise eest. KA ei pea põhjendatuks arvata veeteenuse hinda KeTS § 24 lg 1 alusel kõrgendatud saastetasumäärade alusel makstud saastekoguste eest tasutud summasid. Kui KA aktsepteeriks kõrgendatud saastetasumäärade alusel maksustatud saastekoguseid, võtaks see vee-ettevõtjalt motivatsiooni investeerida keskkonna saastatuse vähendamisesse, sest tarbija peaks tekkinud kulu niikuinii kinni maksma. Kui KA ei pea põhjendatuks kõrgendatud saastetasumäärade alusel maksustatud saastekoguseid veeteenuse hinnas, motiveerib see vee-ettevõtjaid teostama investeeringuid kõrgendatud saastetasumäärade alusel maksustatud saastekoguste kaotamiseks ja Eesti keskkonnakaitse seadusandluse täitmiseks. KA peab põhjendatuks veeteenuse hinnas kõiki investeeringuid, mis võimaldavad vee-ettevõtjal täita seadustes sätestatud nõudeid.

Raven puhastab reovett Aruküla, Raasiku, Peningi ja Härma reoveepuhastites. Kuna saastekogused sõltuvad ka reovee mahust, siis hinnangu andmiseks prognoositud saastekogustele leidis KA saastekoguste erikulud (vt tabel 10 read 2, 4, 6, 8, 10, 12) reovee puhastamise mahu suhtes (vt tabel 10 rida 15), st saastekogused (kg) jagatud puhastatava reovee kogusega (tuh m³). Tabelist (vt tabel 10) selgub, et saasteainete koguste erikulud puhastatava reovee mahu suhtes (va lämmastiku ja fenoolide erikulu) on aastatel 2010 – 2012 oluliselt vähenenud (vt tabel 10 read 2, 4, 6 ja 10 veerud 2010 - 2012). Fenoolide erikulu on aastatel 2010 – 2012 olnud stabiilne, tasemel 0,02 kg/tuh m³ (vt tabel 10 rida 12 veerud 2010 - 2012). Lämmastiku erikulu on aastate lõikes kõikunud vahemikus 21 – 30 kg/tuh m³ (vt tabel 10 rida 8 veerud 2010 - 2012).

2013.a-ks on ettevõtja prognoosinud heljumi ja fosfori (P) erikulu samale tasemele 2012.a saasteainete erikuluga (vt tabel 10 rida 4 ja 6 veerud 2012 ja 2013). Nafta ja fenoolide erikulu on Raven 2013.a prognoosinud madalamaks 2012.a saasteainete erikulust (vt tabel 10 rida 10 ja

12 veerud 2012 ja 2013) ning BHT₇ ja lämmastiku (N) erikulu samale tasemele 2011.a erikuluga (vt tabel 10 rida 2 ja 8 veerud 2011 ja 2013), mis on ühtlasi nimetatud saasteainete osas aastate 2010 – 2012 madalaimad näitajad. **KA peab põhjendatuks 2013.a-ks prognoositud BHT₇ kogust (0,5 t), heljumi kogust (0,6 t), fosfori kogust (0,05 t), lämmastiku kogust (1,1 t), nafta kogust (0,001 t) ja fenoolide kogust (0,001 t), kuna BHT₇ erikulu (9 kg/ tuh m³), heljumi erikulu (11 kg/ tuh m³), fosfori erikulu (1,0 kg/ tuh m³), lämmastiku erikulu (21 kg/ tuh m³), nafta erikulu (0,01 kg/ tuh m³) ja fenoolide erikulu (1,0 kg/ tuh m³) on reovee puhastamise mahu suhtes prognoositud samale või madalamale tasemele võrreldes nimetatud saasteainete tegeliku madalaima erikuluga aastatel 2010 – 2012 .**

KeTS § 20 lg 5 kohaselt kui kõik saastetasu maksja väljalaskme heitvett iseloomustavad näitajad on vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ning vee erikasutaja on esitanud vee erikasutusloa andjale veeseaduse § 21 punktis 6 nimetatud aruande tähtpäevaks ja nõutud andmete ulatuses, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme osas kaks korda. Vähendamist ei kohaldata ajutise vee erikasutusloa korral.

Kuna Raveni tegevuspiirkonnas on Aruküla, Raasiku ja Peningi reoveepuhastitest väljuvat heitvett iseloomustavad näitajad vastanud alates 2012.a-st osaliselt KeTS § 20 lõikes 5 nimetatud tingimustele (Aruküla ja Raasiku puhastil kahel aruandeperioodil ja Peningi puhastil kolmel aruandeperioodil aastas), kasutas Raven 2013.a nimetatud suublate saastetasude arvutamisel 2012.a saastetasumäärade vähendamist. **KA peab eelneva aasta tegelikel (kui suurima saastetasumäärade vähendamisega aasta) tulemustel põhinevat saastetasumäärade vähendamist põhjendatuks, kuna see võimaldab arvesse võtta eelneval aruandeperioodil rakendatud tegelikke saastetasumäärade vähendamisi ehk efektiivsuskoeffitsiente.** Eeltoodust tulenevalt kujunesid Raveni tegevuspiirkonna saastetasude arvestuses efektiivsuskoeffitsiendid vastavalt tabelis 9 (vt tabel 9 veerg Efektiivsuskoeffitsient) kajastatule.

KA peab põhjendatuks Raveni poolt suublatele rakendatud koeffitsiente 1,0, kuna need põhinevad vee-erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koeffitsientidel (väljalaskmetel nimetusega Raasiku Tehase tee, Aruküla, Peningi ja Härma küla suublast on vee erikasutusloa nr L.VV/320271 kohaselt suubla koeffitsiendiks on 1,0).

Saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koeffitsiendi ja efektiivsuskoeffitsiendi korrutisena. KA nõustus ettevõtja poolt rakendatavate suublakoeffitsientidega, efektiivsuskoeffitsientidega ning saastetasumääradega, kuna need vastavad KeTS § 20 toodule.

2013.a saastetasuks kokku kujuneb 3,0 tuh € (vt tabel 9 rida 7), millest kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatakse:

- Raveni Raasiku, Härma ja Peningi puhastite saastetasu **1,67 tuh €** ($464 + 88 + 153 + 960 + 1 + 4$ (vt tabel 9 veerg Kokku read 9 - 14) / 1000 = 1,67);

- Aruküla reoveepuhasti saastetasu 1,37 tuh € ($165 + 116 + 158 + 923 + 1 + 7$ (vt tabel 9 veerg Kokku read 2 – 7) / 1000 = 1,37) 88% ulatuses vastavalt käesoleva otsuse punktis 3 põhjendatuks loetud kulude eristamise printsiibile (purgitava reovee puhastamisega seotud saastetasu vastavalt purgitava reovee osakaalule kogu Aruküla reoveepuhastis puhastava reovee müügitahust; vt käesoleva otsuse p 3) ehk **1,21 tuh €** ($1,37 \times 88\% = 1,21$ tuh €). **Kokku**

kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks saastetasuks 2,88 tuh € ($1,67 + 1,21 = 2,88$) ~2,9 tuh €.

KA, kontrollinud Raveni saastetasude arvutuse õigsust ning saastetasumäärade vastavust KeTS § 20 toodud saastetasumääradele (vt tabel 9), on jõudnud seisukohale, et ettevõtja on arvestanud saastetasud õigesti. **KA peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 2,9 tuh €, kuna nimetatud summa on saadud KA poolt põhjendatuks loetud saastekoguste korrutamisel KeTS § 20 lg 1, 2, 5 toodud 2013.a saastetasumäärade ning koefitsientidega. Samuti on nimetatud summast eristatud KA poolt põhjendatuks loetud osakaaluga (12% Aruküla reoveepuhasti saastetasust) saastetasud purgitava reovee puhastamisele.**

4.2 Kontrollitavad kulud

Kontrollitavate kuludena defineerib KA vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatöenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);
- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

Raveni poolt esitatud veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud 106,2 tuh €

Raven on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kontrollitavateks kuludeks kokku 106,2 tuh €, sellest:

- kulud elektrienergiale 29,3 tuh €;
- kemikaalide kulud 1,3 tuh €;
- tööjõukulud 47,8 tuh €;
- muud kontrollitavad kulud 27,8 tuh €.

Nimetatud kontrollitavatele kuludele annab KA käesoleva otsuse järgnevates punktides eraldi hinnangu.

Kontrollitavate tegevuskulude põhjendatust hindab KA Raveni poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning menetluse käigus saadud ettevõtja selgituste alusel.

4.2.1 Elektrienergia kulu

Raveni poolt esitatud andmed elektrienergia kulu 29,3 tuh € osas

Hinnataotluse kohaselt prognoosib Raven veeteenusega hinda lülitatavaks elektrienergia kuluks 29,3 tuh €. Veeteenusega mitteseotud elektrienergia kulu Aruküla puhastil 1,3 tuh € (purgimisega seotud elekter) on Raven eristanud kogu Aruküla puhasti elektrienergia kulust vastavalt käesoleva otsuses punktis 3 toodud põhimõttele.

KA seisukoht elektrienergia kulu 29,3 tuh € osas

Vee-ettevõtja kasutab elektrienergiat vee ning reovee pumpamiseks ning vee ja reovee puhastamiseks. Hinnangu andmiseks veeteenuse hinda lülitatava elektrienergia kulu kujunemise kohta koostas KA alljärgneva tabeli (vt tabel 11) ettevõtja poolt Hinnataotluses esitatud andmete alusel. Tabel (vt tabel 11) sisaldab aastate 2010 - 2013 veeteenuse osutamisega seotud elektrienergia koguseid ning kulu, sh purgitava reovee puhastamisega seotud elektrienergia koguseid ja kulu (vt tabel 11 rida 1 ja 7). 2012 ja 2013.a osas on elektrienergia koguste arvestuses eristatud veevarustuse, reovee ärajahtimise ja puhastamise ning purgimisega (muu tegevusega) seotud elektrienergia kogused (vt tabel 11 rida 3 - 6) ja veeteenuse hinda lülitatavad kulud (vt tabel 11 rida 8) vastavalt Raveni poolt Hinnataotluses esitatud andmetele.

Tabel 11 Raveni veeteenuse hinda lülitatud elektrienergia kulu

		Ühik	2010	2011	2012	2013
1	Elektrienergia tarbimine vee valdkonnas	MWh	183,8	202,4	258,1	302,4
2	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		10,2	27,5	17,2
3	<i>sh veevarustuse teenusega seotud elektritarbimine</i>	<i>MWh</i>			<i>105,1</i>	<i>102,1</i>
4	<i>sh ühiskanaliseerimise juhitud reovee puhastamisega seotud elektritarbimine Aruküla reoveepuhastil</i>	<i>MWh</i>			<i>54,6</i>	<i>94,4</i>
5	<i>sh Raveni tegevuspiirkonnas reovee ärajuhtimisega ning Raasiku, Härma ja Peningi puhastitel reovee puhastamisega seotud elektritarbimine kokku</i>	<i>MWh</i>			<i>93,4</i>	<i>93,0</i>
6	<i>sh purgitud reovee puhastamisega seotud elektritarbimine Aruküla reoveepuhastil (muu tegevus)</i>	<i>MWh</i>			<i>5,0</i>	<i>12,9</i>
7	Kulud elektrienergiale vee valdkonnas (sh purgitud reovee puhastamise kulud)	tuh €	14,5	16,4	22,5	30,6
8	Elektrienergia kulu veeteenuse hinnas	tuh €			22,0	29,3
9	Vee- ja reoveeteenuse müügi maht sh purgitud reovee maht	tuh.m ³	127,7	125,3	127,6	129,6
10	<i>sh võetud vee müügi maht</i>	<i>tuh.m³</i>			<i>73,5</i>	<i>74,5</i>
11	<i>sh reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht</i>	<i>tuh.m³</i>			<i>50,4</i>	<i>51,3</i>
12	Elektrienergia erikulu (rida 1 /rida 9)	kWh/m ³	1,44	1,62	2,02	2,33
13	<i>Veevarustuse elektrienergia erikulu (rida 3 /rida 10)</i>	<i>kWh/m³</i>			<i>1,43</i>	<i>1,37</i>
14	Keskmine elektrienergia hind veeteenuse hinnas (rida 8 / (rida 3 + rida 4 + rida 5)) × 100	€senti/kWh			8,71	10,12

Elektrienergia kogus. Tabelist (vt Tabel 11 rida 1) selgub, et Raveni veeteenuse osutamisega seotud elektritarbimine on iga-aastaselt suurenenud: 183,8 MWh-lt 2010.a-l 258,1 MWh-le 2012.a-l. 2013.a-l on Raven prognoosinud tarbitava elektrienergia koguseks 302,4 MWh, mis on 17,2% (vt Tabel 11 rida 2 veerg 2013) võrra suurem võrreldes 2012.a-ga.

Hinnangu andmiseks elektrienergia kogusele leidis KA elektrienergia erikulu (vt Tabel 11 rida 5) kogu vee- ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise mahtu, jagades elektrienergia koguse osutatud veeteenuse müügi mahuga. Erikulu leidmine on vajalik, et hinnata elektrienergia tarbimise dünaamikat ajas võrreldes vee kogusega. Elektrienergia erikulu suurenes 2010.a 1,44 kWh-lt/m³ 1,62 kWh-le/m³ 2011.a-l ja 2,02 kWh-le/m³ 2012.a-l (vt Tabel 11 rida 11 veerud 2010 - 2012). 2013.a-ks prognoosib Raven elektrienergia erikuluks 2,33 kWh/m³ ehk erikulu suurenemist võrreldes 2012.a-ga 15,3% ($2,33 / 2,02 \times 100 - 100 = 15,3$) võrra. Aastate 2010 – 2013 elektrienergia erikulu suurenemine on vee-ettevõtja selgituste kohaselt seotud 2011 ja 2012.a veemajandusprojekti raames toimunud Raasiku ja Aruküla alevike reoveepuhastite ning pumplate ehitus- ja rekonstrueerimistöödega, mille käigus lülitati Raasiku ja Aruküla puhastite

reoveepuhastusprotsessi täiendavaid seadmeid, veepumplaid varustati rauaeraldusfiltrite, kliimaseadmete ja suuremat tootlikkust võimaldavate pumpadega.

Et hinnata elektritarbimise kasvu põhjendatust Raveni tegevuspiirkonna veemajanduse objektidel, peab KA põhjendatuks analüüsida elektrienergia koguseid ja erikulu eraldi veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise objektide lõikes, tuginedes Raveni poolt esitatud 2012.a tegelikele ja 2013.a prognoosandmetele.

Veevarustuse teenuse elektrienergia kogus. Tabelist 11 nähtub, et veevarustuse teenuse osutamisega seotud tegelik elektrienergia kogus oli 2012.a-l 105,1 MWh (vt tabel 11 rida 3 veerg 2012) ja erikulu 1,43 kWh/m³ (vt tabel 11 rida 13 veerg 2012) ning Raven prognoosib 2013.a koguseks 102,1 MWh (vt tabel 11 rida 3 veerg 2013) ja erikulu tasemele 1,37 kWh/m³ (vt tabel 11 rida 13 veerg 2013) ehk 4,2% ($1,37 / 1,43 \times 100 - 100 = -4,2$) võrra madalamaks võrreldes 2012.a-ga. **KA peab põhjendatuks veevarustuse teenuse osutamisega seotud elektrienergia erikulu Raveni tegevuspiirkonnas 1,37 kWh/m³, kuna ettevõtja on prognoosimisel lähtunud ühisveevärgisüsteemis (pumplates) lisandunud seadmete tegelikust tarbimisest ning prognoositud erikulu ei ületa 2012.a tegelikku näitajat. Tulenevalt KA poolt käesoleva otsuse p 2.1.1 põhjendatuks loetud võetud vee müügist (74,5 tuh m³) peab KA põhjendatuks veevarustuse teenusega seotud elektrienergia kogust 102,1 MWh ($1,37 \times 74,5 = 102,1$ MWh) veeteenuse osutamisel.**

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse elektrienergia kogus. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seotud tegelik elektrienergia kogus oli 2012.a-l kokku 148,0 MWh (54,6 (vt tabel 11 rida 4 veerg 2012) + 93,4 (vt tabel 11 rida 5 veerg 2012) = 148,0). 2013.a-ks prognoosib Raven elektrienergia koguseks 187,4 MWh (94,4 (vt tabel 11 rida 4 veerg 2013) + 93,0 (vt tabel 11 rida 5 veerg 2013) = 187,4). 2013.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse elektrienergia kulu suurenemise võrreldes 2012.a-ga tingib Raveni selgituste kohaselt asjaolu, et rekonstrueeritud Aruküla reoveepuhastil lülitati uued paigaldatud seadmed kogu ulatuses protsessi alates 2012.a novembrist, mistõttu prognoosib Raven 2013.a Aruküla puhasti elektrienergia koguse suurenemist 59,6 MWh-lt (sh reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda lülitatav kogus 54,6 MWh (vt tabel 11 rida 4 veerg 2012), millest on eristatud puhastamisteenuse osutamisega seotud elektrienergia kulu) 107,3 MWh-le (sh reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda lülitatav kogus 94,4 MWh (vt tabel 11 rida 4 veerg 2013)) ehk kasvu 1,8 korda ($107,3 / 59,6 = 1,8$). Perioodil 2012.a jaanuar – oktoober ehk kümne kuu jooksul oli elektritarbimine 40,6 MWh s.t kuu keskmine elektritarbimine puhastil **4,06 MWh**. Perioodil november 2012 kuni märts 2013 st 5 kuu jooksul on Aruküla puhasti tegelik elektri tarbimine 47,1 MWh ehk kuu keskmine elektri tarbimine $47,1 / 5 = 9,4$ MWh. Seega tõusis Aruküla puhastil lisandunud seadmete (segurid ühtlustus- ja denitrifikatsioonimahutis, õhupuhurid nitrifikatsiooni ja settekogumise mahutis, reoveepump ühtlustusmahutis, rejektveepump, settemuda pump, tagastusvee pump jm) tõttu elektritarbimine ühes kuus keskmiselt 2,3 korda ($9,4 / 4,06 = 2,3$) korda võrreldes rekonstrueerimistööde eelse perioodiga (puhur võimsusega 5,5 kW ja kütteseade 3 kW). KA on teostanud kontrollarvutuse, kus suurendas 2012.a 10 kuu elektritarbimist (40,06) MWh, mis ei sisalda 2012.a-l lisandunud seadmete tarbimist, 2,3 korda ($40,06 \text{ MWh} \times 2,3 = 92,1 \text{ MWh}$) ning sai tulemuseks 92,1 MWh. Liites saadud summale 2012.a novembri ja detsembri tegeliku elektrikoguse, kokku 19,0 MWh (sisaldab lisandunud seadmete tarbimist), kujuneb kontrollarvutuse tulemusena aastaseks elektrienergia koguseks **111,1 MWh** ($92,1 + 19,0 = 111,1$ MWh). Raven on prognoosinud Aruküla reoveepuhastil 2013.a elektritarbimiseks 107,3 MWh. Seega ei ületa Raveni poolt 2013.a-ks Aruküla puhastile prognoositud elektrienergia kogus 107,3 MWh KA poolt kontrollarvutuse tulemusena leitud elektrienergia kogust 111,1 MWh.

Kuna Raven on prognoosinud 2013.a elektrienergia koguse reovee puhastamisel Aruküla puhastil väiksemaks (107,3 MWh) KA poolt teostatud kontrollarvutuse tulemusena saadud elektrienergia kogusest (111,1 tuh kWh) ning 2013.a-ks prognoositud elektrienergia kogus ei ületa puhasti projektijärgset elektritarbimist, siis peab KA põhjendatuks Raveni poolt prognoositud elektrienergia kogust Aruküla reoveepuhastis 107,3 MWh-le (sh käesoleva otsuse p 3 tulevalt on reovee ärajuhtimise ja puhastamise hinda lülitatav kogus 94,4 MWh).

Raveni tegevuspiirkonna muude reovee ärajuhtimise ja puhastamise objektidega (Raveni tegevuspiirkonna reovee ärajuhtimisega ning Raasiku, Härma ja Peningi puhastitel reovee puhastamisega seotud objektid) seotud elektrienergia kogust prognoosib Raven 2013.a-l tasemele 93,0 MWh (vt tabel 11 rida 5 veerg 2013) ehk 0,4 MWh ($93,4 - 93,0 = 0,4$) võrra väiksemaks võrreldes 2012.a tegelikult tarbitud elektrienergia kogusega (93,4; vt tabel 11 rida 5 veerg 2012).

KA peab põhjendatuks muude reovee ärajuhtimise ja puhastamise objektidega seotud elektrienergia kogust 93,0 MWh, kuna reoveeteenuse mahtude kasvamisel (2012.a 50,4 tuh m³-lt 51,3 tuh m³-le 2013.a-l; vt tabel 11 rida 11 veerud 2012 ja 2013) võrreldes eelneva aastaga muude reovee ärajuhtimise ja puhastamise objektidega seotud elektrienergia kogus ei suurene.

Tulenevalt KA poolt põhjendatuks loetud võetud vee teenuse osutamiseks vajalikust elektrienergia kogusest 102,1 MWh, Aruküla reoveepuhasti elektrienergia kogusest 94,4 MWh ning Raveni muude reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud objektide elektrienergia kogusest 93,0 MWh, kujuneb veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevaks põhjendatud elektrienergia koguseks 289,5 MWh ($102,1 + 94,4 + 93,0 = 289,5$).

Elektrienergia sisseostukulu. Seoses elektrituru avanemisega ostab Raven alates 2013.a-st elektrienergiat vabaturult. Elektrienergia ostmiseks vabaturult korraldas Eesti Vee-ettevõtete Liit (edaspidi EVEL) ühishanke „EVEL-ga seotud isikute elektrienergia ühishange“. Ühishankel esitasid oma pakkumised neli erinevat elektrienergia müüjat 7 erineva riskitasemega hinnapaketi osas. Mida suurema osa elektrienergiast ostab vee-ettevõtja börsihinnaga, seda suurema riskiastmega paketi on tegemist, sest börsil toimuvat on raske ette ennustada. Hanke raames valis Raven paketi „Fikseeritud hinnaga pakett 12 kuuks“, mille osas tegi soodsaima pakkumise Eesti Energia AS. Pakkumise kohaselt on elektrienergia ühikmaksumus 41,77 €/MWh ehk 4,177 €senti/kWh ($41,77 \times 100 / 1\,000 = 4,177$). **KA peab veeteenuse hinnas põhjendatuks elektrienergia hinda 4,177 €senti/kWh, kuna see põhineb avaliku hanke tulemusel kujunenud, odavaimal fikseeritud hinnaga elektrienergia hinnapakumisel.**

Prognoositud võrguteenuse kulu. Raven ostab veevaldkonna objektidele võrguteenust Elektrilevi OÜ-lt hinnapakettidega VÕRK1, VÕRK2, VÕRK 3, VÕRK4, VMA4 (VML2), VML1. 2013.a võrguteenuse kulu prognoosimisel lähtus Raven nimetatud võrguteenuse pakettidest ning alates 01.01.2013 kehtivatest võrguteenuse hindadest, mille on KA kooskõlastanud oma 27.09.2012 otsusega nr 7.1-5/12-027. Kaalutud keskmiseks võrguteenuse hinnaks Elektrilevi OÜ pakettidega kujuneb 4,63 senti/kWh. **Kuna Raven ostab võrguteenust Elektrilevi OÜ-lt KA poolt kooskõlastatud hindadega, peab KA põhjendatuks Raveni võrguteenuse kaalutud keskmist ostuhinda 4,63 €senti/kWh s.h võetud vee teenuse osutamisel kujunevat kaalutud keskmist võrguteenuse hinda 4,96 €senti/kWh ja reovee ärajuhtimise ning puhastamise teenuse osutamisel kujunevat kaalutud keskmist võrguteenuse hinda 4,46 €senti/kWh.**

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatust lisanduvad võrguteenuse hindadele elektrienergia aktsiis **0,447 senti/kWh** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lõikest 1 lisandub taastuenergia tasu, mis 2013.a-l on **0,87 senti/kWh**¹¹.

Elektrienergia kulu kokku: Raven on prognoosinud 2013.a elektrienergia kaalutud keskmiseks hinnaks 10,12 €senti/kWh (vt tabel 11 rida 15 veerg 2013) ning hinna tõusu 2013.a-ks võrreldes 2012.a-ga 16,2% ($10,12 / 8,71 \times 100 - 100 = 16,2$) võrra.

KA, kontrollitud et:

- Raven on vabaturult ostetava elektrienergia hinna arvestanud lähtuvalt EVEL'i poolt korraldatud hanke tulemusena parima pakkumise teinud elektrimüüja hinnast, mille kohaselt kujuneb fikseeritud hinnaga paketi 12 kuu elektrienergia hinnaks 4,177 senti/kWh;
- Raven on 2013.a elektrienergia kulude prognoosimisel lähtunud kehtivatest võrguteenuse hindadest (kaalutud keskmine võrguteenuse hind 4,63 senti/kWh) s.h võetud vee teenuse osutamisel kujunevast kaalutud keskmisest võrguteenuse hinnast 4,96 €senti/kWh ja reovee ärajuhtimise ning puhastamise teenuse osutamisel kujunevast kaalutud keskmist võrguteenuse hinnast 4,46 €senti/kWh;
- taastuenergia tasu vastab 2013.a-ks kehtestatud taastuenergia tasule (0,87 senti/kWh) ning elektrienergia aktsiis vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisile (0,447 senti/kWh),

peab põhjendatuks elektrienergia kaalutud keskmist hinda 10,12 senti/kWh ($4,177 + 4,63 + 0,87 + 0,447 = 10,12$) s.h võetud vee teenuse osutamisel kujunevat kaalutud keskmist hinda 10,45 €senti/kWh ($4,177 + 4,96 + 0,87 + 0,447 = 10,45$) ja reovee ärajuhtimise ning puhastamise teenuse osutamisel kujunevat kaalutud keskmist hinda 9,95 €senti/kWh ($4,177 + 4,46 + 0,87 + 0,447 = 9,95$).

Tulenevalt KA poolt põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest (289,5 MWh) ja kaalutud keskmisest elektrienergia hinnast (10,12 €senti/kWh) loeb KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 tulenevalt põhjendatud veeteenuse hinda lülitatavaks elektrienergia kuluks 2013.a- 29,3 tuh € ($10,12 \times 289,5 / 100$ (vajalik ühikute teisendamiseks tuh €-ks) = 29,3 tuh €), millest 10,7 tuh € ($10,45 \times 102,1 / 100 = 10,7$ tuh €) on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda ja 18,6 tuh € ($9,95 \times 187,4 / 100 = 18,6$ tuh €) on põhjendatud lülitada reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda.

4.2.2 Kemikaalide kulu

Raveni poolt esitatud andmed kemikaalide kulu 1,3 tuh € osas

Hinnataotluse kohaselt prognoosib Raven kemikaalide kuluks kokku 1,4 tuh €, millest veeteenuse hinda lülitatakse 1,3 tuh €.

KA seisukoht kemikaalide kulu 1,3 tuh € osas

Raven kasutab kemikaale:

¹¹ <http://elering.ee/taastuenergia-tasu-on-2013-aastal-087-senti-kilovatt-tunni-kohta/>

- reovee töötlemisel jääkmuda veetustamisel (flokulant). Mudatöötlus sh muda veetustamine toimub Aruküla reoveepuhastil, kuhu veetakse töötlemiseks muda ka Raasiku puhastilt.

-fosfori eemaldamisel reoveest (raudsulfaat).

KA koostas tabeli (vt Tabel 12) kemikaalide kulu ja erikulu arvestuse kajastamiseks.

Tabel 12 Raveni kemikaalide kulu

	KEMIKAALIDE KULU JA ERIKULU		2012	2013
1.	Raudsulfaadi kogus	t	7,9	6,8
2.	Raudsulfaadi hind	€/t	130	130
3.	Kulu raudsulfaadile	tuh €	1,02	0,89
4.	Flokulandi kogus	kg	0	133
5.	Flokulandi hind	€/kg	0,00	4,15
6.	Kulu flokulandile	tuh €	0,00	0,55
7.	Kemikaalide kulu kokku	tuh €	1,0	1,4
8.	Reovee maht (sh purgitava reovee maht)	tuh.m ³	54,1	55,1
9.	Raudsulfaadi erikulu reovee mahu suhtes (rida 1/ rida 8 × 1000)	kg/m ³	0,145	0,124

Muda veetustamisega seotud kemikaalide kulu. Raveni Aruküla puhastil kasutatakse reovee puhastamisega seotud muda veetustamiseks flokulanti Superfloc C-496 alates 2012.a-st. 2012.a-l soetas flokulanti reoveepuhasti rekonstrueerimistööd teostav ehitusettevõtte ning Ravenil 2012.a-l kulu flokulandile puudus. 2013.a-ks prognoosib Raven flokulandi koguseks 133 kg (vt tabel 12 rida 4 veerg 2013). KA on teinud kontrollarvutuse flokulandi koguse kohta, tuginedes 26.06.2012 OÜ Aqua Consult Baltic koolitusel „Reovee puhastusest ja reoveesette käitlusest“ (läbiviija Taavi Tenno, PhD) saadud informatsioonile keskmise kemikaali kulu kohta reoveesette käitlemisel, tulenevalt BHT₇ sisaldusest olmereovees. Nimetatud OÜ Aqua Consult Baltic koolitusel saadud informatsiooni põhjal tekib olmereoveepuhastil 1 tonnist BHT₇-st 1 t reoveesette kuivainet, mille veetustamiseks kulub 3 - 8 kg kemikaali. Raasiku ja Aruküla reoveepuhastil töödeldakse Raveni andmete kohaselt aastas 49,4 tuhat m³ reovett. Ühiskanaliseerimisest suunatava reovee BHT₇ kontsentratsioon on 375 mg/l (g/m³) ja väljundnäitaja 15 mg/l (g/m³). Seega eraldatakse ühest kuupmeetrist reoveest 360 g (375 – 15 = 360) BHT₇ ja 49 400 m³ reoveest 17,8 t ($360 \times 49\,400 \text{ m}^3 / 10^6 = 17,8$) BHT₇. Kuna 1 t BHT₇-st moodustub 1 t reoveesette kuivainet, siis Raasiku ja Aruküla reoveepuhastil tekib reovee setet 17,8 t, mille veetustamiseks kulub maksimaalselt 142 kg ($8 \times 17,8 = 142$ kg) kemikaali. Raveni poolt prognoositud flokulandi kogus (133 kg) on väiksem KA kontrollarvutuses saadud flokulandi kogusest (142 kg).

KA aktsepteerib Raveni poolt Hinnataotluses osundatud flokulandi kogust 133 kg, kuna see ei ületa KA kontrollarvutuse tulemusena leitud flokulandi kogust.

2013.a-ks prognoosib Raven flokulandi hinnaks 4,15 €/kg, mis on samal tasemel teiste vee-ettevõtjate flokulandi hindadega. **Kuna flokulandi hind on samas suurusjärgus teistele vee-ettevõtjatele tarnitava flokulandi hinnaga, siis peab KA põhjendatuks flokulandi hinda 4,15 €/kg.**

KA poolt põhjendatuks loetud flokulandi kogusest (133 kg) ja flokulandi hinnast (4,15 €/kg) lähtuvalt kujuneb põhjendatud flokulandi ostukuluks kokku 0,55 tuh € ($133 \times 4,15 / 1\,000 = 0,55$).

Reovee puhastamisel fosfori ärastamiseks vajamineva kemikaali (raudsulfaadi) kogus on 2012.a-l olnud 7,87 t ja erikulu 0,145 kg/ m³ (vt tabel 12 veerg 2012 rida 1 ja 9). 2013.a raudsulfaadi koguseks prognoosib Raven 6,8 t ja erikuluks 0,124 kg/ m³ (vt tabel 12 veerg 2013 rida 1 ja 9), mis on madalam 2012.a erikulust. Kuna raudsulfaadi erikulu ei ületa 2012.a erikulu ning on prognoositud lähtuvalt reovee puhastamise protsessis fosfori keemiliseks ärastamiseks vajalikust raudsulfaadi kogusest, peab KA põhjendatuks 2013.a raudsulfaadi kogust 6,8 t ($0,124 \times 55,1 / 1000 = 6,8$).

Raudsulfaadi hind oli 2012.a-l 130 €/t. 2013.a-ks prognoosib Raven raudsulfaadi hinda samale tasemele 2012.a hinnaga. Kuna Raven kemikaali hinnakasvu ei prognoosi, loeb KA põhjendatuks raudsulfaadi hinda 130 €/t.

Tulenevalt KA poolt põhjendatuks loetud raudsulfaadi kogusest (6,8 t) ja hinnast (130 €/t) kujuneb põhjendatud raudsulfaadi kuluks 0,89 tuh € ($6,8 \times 130 / 1\,000 = 0,89$).

KA poolt põhjendatuks loetud kulust flokulandile 0,55 tuh € ja raudsulfaadi kulust 0,89 tuh € lähtuvalt kujuneb 2013.a-ks kogu reovee puhastamisega seotud kemikaalide kuluks 1,4 tuh € ($0,55 + 0,89 = 1,4$), millest on põhjendatud veeteenuse hinda lülitada käesoleva otsuse p 3 toodud jagamispõhimõttest lähtuvalt 92,2% ehk 1,3 tuh € ($1,4 \times 92,2 / 100 = 1,3$). Eeltoodust ja ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 lähtuvalt loeb KA põhjendatuks veeteenuse hinnas kemikaalikulu 1,3 tuh €.

4.2.3 Tööjõukulud

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude, sh tööjõukulude, analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ning selle võrdlust tarbijahinnaindeksi (THI) dünaamikaga. Rahandusministeeriumi 2013.a kevadise majandusprognoosi¹² kohaselt prognoositakse THI muutust 2013.a-ks 3,4%.

Raven taotleb tööjõukulude lülitamist veeteenuse hinda summas 47,8 tuh €

Hinnataotluse kohaselt on veeteenuse hinnas 2013.a-ks prognoositud tööjõukulud summas 47,8 tuh €.

KA seisukoht tööjõukulude 47,8 tuh € kohta

Alljärgnevas tabelis (vt tabel 13) on kajastatud veeteenuse osutamisega seotud tööjõukulud aastatel 2010 - 2013.

¹² <http://www.fin.ee/majandusprognoosid>

Tabel 13 Raveni veeteenuse hinnas sisalduvad tööjõukulud

Rea nr	Tööjõukulud	Ühik	2010*	2011	2012	2013
1.	Tööjõukulud	tuh €	40,0	51,3	54,7	47,8
2.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		28,3	6,6	-12,5
3.	Veeteenuse müügiimaht (võetud vesi + reovee ärajuhtimine ja puhastamine)	tuh m ³	126,9	123,4	123,9	125,8
4.	Tööjõukulude erikulu	€/m ³	0,32	0,42	0,44	0,38
5.	Keskmine veevaldkonna töötajate arv	in	2,7	3,6	3,7	3,3
6.	Brutokuupalk	€	718	873	926	899

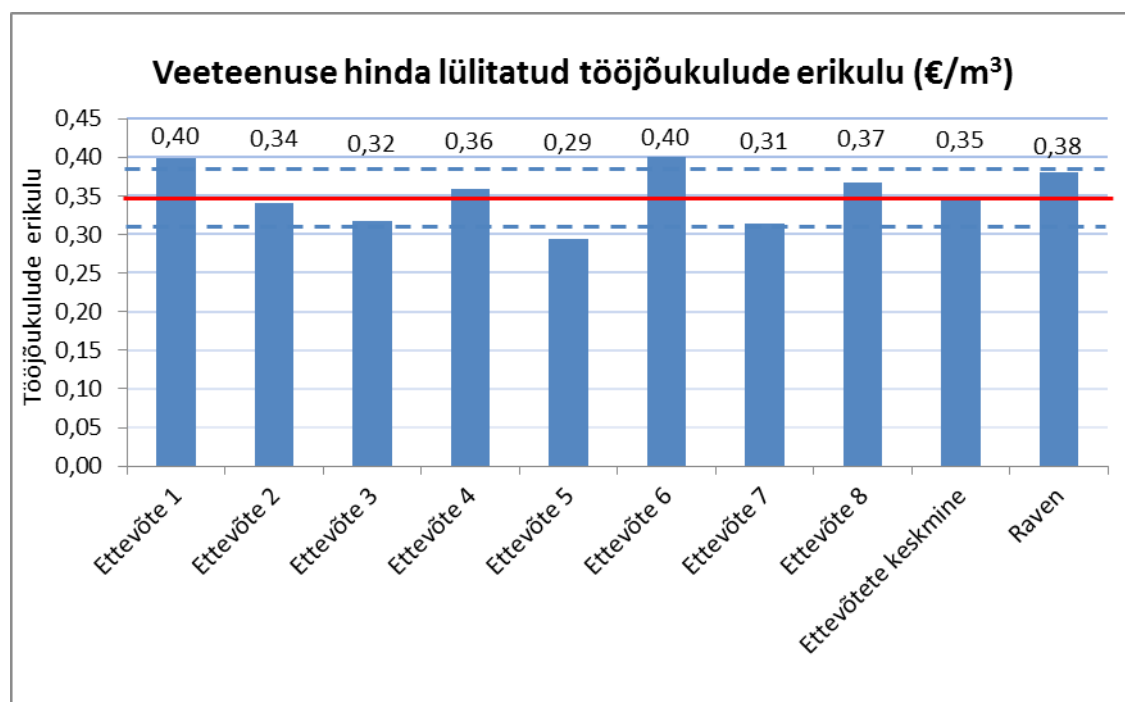
*2010.a tööjõukulu andmed kui KA 28.11.2011 otsuse nr 9.1-3/11-011aluseks olnud tegelikud andmed

Aastatel 2010 – 2012 kõikusid veeteenuse osutamisega seotud tööjõukulud vahemikus 40,0 tuh € kuni 54,7 tuh € (vt tabel 13 rida 1 veerud 2010 - 2012) seoses veemajandusprojekti läbiviimiseks vajaliku tööjõuressursi suurenemisega. Raveni tegevuspiirkonnas lisandus veemajandusprojekti käigus (pumplate ja reoveepuhastite rekonstrueerimisel) olulisel määral uusi kaasaegseid seadmeid, mille haldamine ja käitlemine eeldab kõrgema kvalifikatsiooniga tööjõu rakendamist. 2013.a-ks prognoosib Raveni tööjõukulusid veeteenuse hinda 47,8 tuh € (vt tabel 13 rida 1 veerg 2013) ehk vähenemist võrreldes eelneva tegeliku tööjõukuluga 12,5% võrra (vt tabel 13 rida 2 veerg 2013). Tööjõukulude erikulu (tööjõukulu võetud vee teenuse ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahu kohta) väheneb 2012.a 0,44 €/lt/m³ 0,38 €/m³ 2013.a-l (vt tabel 13 rida 4 veerud 2012 ja 2013).

Kuna perioodil 2011-2012 on esinenud suur tööjõukulude kõikumine ja muutunud on olulisel määral nõuded tööjõu kvalifikatsioonile (investeeringud reoveepuhastite ja pumplate rekonstrueerimiseks), lähtus KA tööjõukuludele hinnangu andmisel Juhendi punktis 4.8.3 kajastatust s.t KA võrdles Raveni tööjõukulude erikulu teiste võrreldavate (müügiimahu ja torustikke pikkuse suhe jääb Raveniga võrreldavasse vahemikku) vee-ettevõtjate vastavate näitajatega. Alljärgnevalt on KA koostanud joonise 1, kus on välja toodud Raveni ja teiste võrreldavate vee-ettevõtjate tööjõukulude erikulu ning kajastatud võrreldavate ettevõtjate tööjõukulude erikulu aritmeetiline keskmine (0,35 €/m³) ja standardhälve¹³ (antud valimi puhul ± 0,04 €/m³, mis teeb standardhälbe piiridesse jäävaks tööjõukulude erikulu vahemikuks 0,31 €/m³ kuni 0,39 €/m³).

¹³ Leitnud rakendades valimile Excel'i funktsiooni STDEV.S

Joonis 1 Veeteenuse hinda lülitatud tööjõukulude erikulu

Jooniselt 1 nähtub, et Raveni tööjõukulude erikulu müügi mahu suhtes ($0,38 \text{ €/m}^3$) on prognoositud 8,6% ($0,38 / 0,35 \times 100 - 100 = 8,6$) kõrgemaks kui teiste KA poolt hinna kooskõlastanud võrreldavate vee-ettevõtjate tööjõukulude aritmeetiline keskmine erikulu ($0,35 \text{ €/m}^3$). Samas jääb Raveni tööjõukulude erikulu võrreldavate vee-ettevõtjate keskmise tööjõukulude erikulu standardhälbe ($0,04 \text{ €/m}^3$) piiridesse ehk vahemikku $0,31 - 0,39 \text{ €/m}^3$. KA on seisukohal, et efektiivse tööjõuressursi kasutusega ettevõtte tööjõu erikulu näitaja peaks jääma keskmise tööjõukulude erikulu standardhälbe piiresse ehk mitte ületama näitajat $0,39 \text{ €/m}^3$.

Kuna Raven prognoosib veemajandusprojekti järgselt tööjõukulude vähenemist ning regulatsiooniperioodi tööjõukulude erikulu on prognoositud KA poolt hinna kooskõlastanud võrreldavate vee-ettevõtjate tööjõukulude aritmeetilise keskmise erikulu ($0,35 \text{ €/m}^3$) standardhälbe piiridesse ehk vahemikku $0,31 - 0,39 \text{ €/m}^3$, peab KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 tulenevalt tööjõukulu summas 47,8 tuh € veeteenuse hinnas põhjendatuks.

4.2.4 Muud kontrollitavad tegevuskulud

Eelnevalt on KA punktides 4.1.1 ja 4.1.2 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ja punktides 4.2.1, 4.2.2 ja 4.2.3 kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule, kemikaalide kulule ja tööjõukuludele. Järgnevalt analüüsib KA ülejäänud kontrollitavaid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab KA ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ning selle võrdlust THI dünaamikaga.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele

Raveni poolt esitatud andmed muude kontrollitavate tegevuskulude 27,8 tuh € osas

Raven on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks kontrollitavateks tegevuskuludeks kokku 27,8 tuh €.

KA seisukoht muude kontrollitavate tegevuskulude 27,8 tuh € osas

Alljärgnevas tabelis (vt tabel 14) on kajastatud veeteenuse osutamisega seotud muud kontrollitavad tegevuskulud aastatel 2010 - 2013.

Tabel 14 Muud kontrollitavad tegevuskulud veeteenuse hinnas

		Ühik	2010*	2011	2012	2013
1.	Kulu analüüside teostamiseks	tuh €	3,2	4,8	2,8	4,7
2.	Remondi-ja hoolduskulud	tuh €	3,8	2,5	4,4	6,5
3.	Kulud töövahenditele	tuh €	0,2	0,2	0,2	0,2
4.	Bürookulud	tuh €	0,9	1,3	0,9	0,9
5.	Transpordikulud, sõidukite majandamise kulud	tuh €	8,6	5,5	9,5	9,4
6.	Infotehnoloogilised kulud	tuh €	0,7	1,2	1,4	2,2
7.	Telekommunikatsioonikulud	tuh €	0,5	0,5	0,6	1,5
8.	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud	tuh €	0,1	0,0	0,0	0,3
9.	Lähetus- ja koolituskulud	tuh €	0,1	0,1	0,0	0,4
10.	Audiitorteenused	tuh €	0,9	1,0	1,1	1,1
11.	Muud ostetud teenused	tuh €	0,7	0,2	2,3	0,4
12.	Notaritasud	tuh €	0,3	0,0	0,1	0,0
13.	Muud mitmesugused tegevuskulud	tuh €	1,1	0,0	0,3	0,3
14.	KOKKU muud kontrollitavad tegevuskulud	tuh €	21,3	17,2	23,3	27,8
15.	Muutus võrreldes eelmise aastaga	%		-19,3	35,9	19,1
16.	Veeteenuse müügiimaht (võetud vesi + reovee ärajuhtimine ja puhastamine)	tuh m ³	126,9	123,4	123,9	125,8
17.	Erikulu	€/m ³	0,17	0,14	0,19	0,22

*2010.a muude kontrollitavate tegevuskulude andmed kui KA 28.11.2011 otsuse nr 9.1-3/11-011aluseks olnud tegelikud andmed

Aastatel 2010 – 2012 kõikusid veeteenuse osutamisega seotud muud kontrollitavad tegevuskulud vahemikus 17,2 tuh € kuni 23,3 tuh € (vt tabel 14 rida 14 veerud 2010 - 2012). 2013.a-ks prognoosib Raven muid kontrollitavaid tegevuskulusid veeteenuse hinda 27,8 tuh € (vt tabel 14 rida 14 veerg 2013) ehk kasvu võrreldes eelneva aastaga 19,1% (vt tabel 14 rida 15 veerg 2013) ja muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu tasemele 0,22 €/m³ (vt tabel 14 rida 17 veerg 2013). Ettevõtja selgituste kohaselt on kulude kasv võrreldes eelneva aastaga tingitud alljärgnevast:

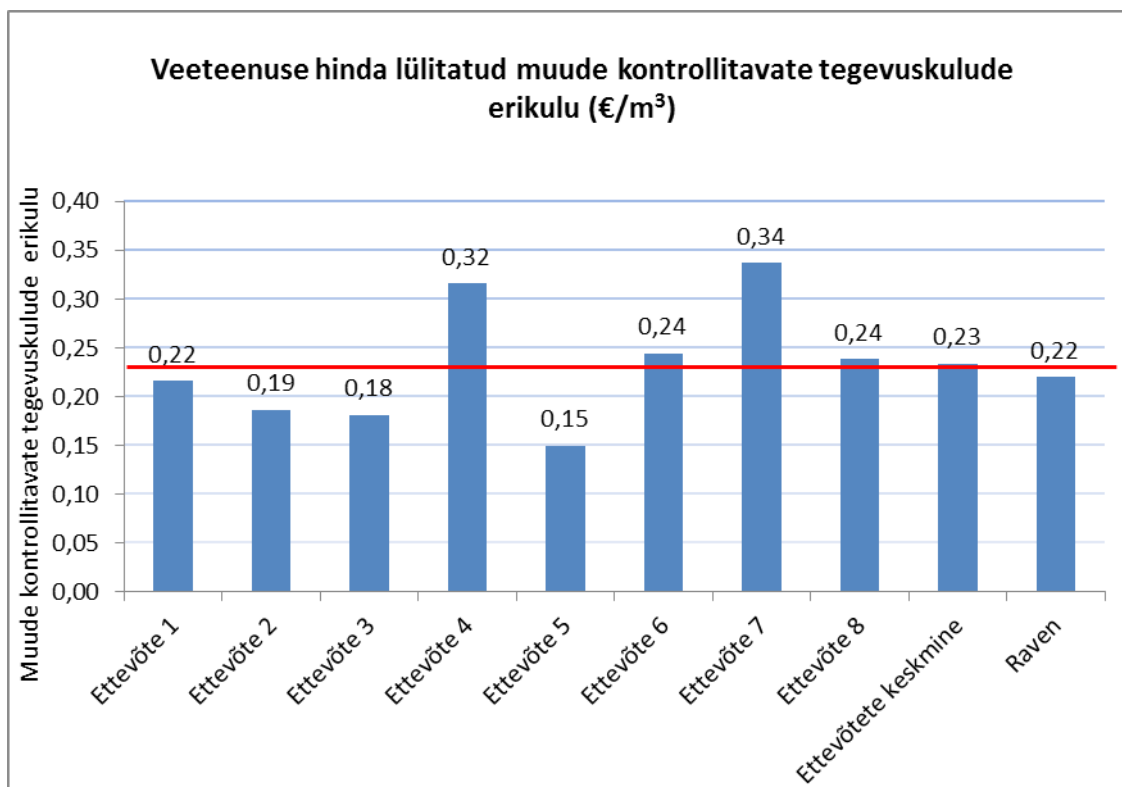
- infotehnoloogilised kulud ja telekommunikatsioonikulud (vt tabel 14 rida 6 ja 7 veerud 2012 ja 2013) suurenevad seoses kaugvalve süsteemi juurutamisega renoveeritud reoveepuhastites ja joogivee pumplates ning objektidelt info edastamisega mobiilside võrgus;

- remondi- ja hoolduskulud (vt tabel 14 rida 2 veerud 2012 ja 2013) suurenevad seoses reoveepuhastite ja pumplate investeeringutest tuleneva tehnoloogilise protsessi muutusega st kallinevad keerukamate elektrooniliste seadmete hoolduse ja materjalide kulu;
- 2012.a-l ei võtnud Raven joogivee analüüse Tallinna Tervisekaitsetalituse poolt kooskõlastatud Põhjaveeallika kontrollikava kohaselt, mistõttu kulud analüüsidele regulatsiooniperioodil suurenevad (vt tabel 14 rida 1 veerud 2012 ja 2013), st analüüside kulud on veeteenuse hinda lülitatud vastavalt kontrollikavale.

KA hinnangul on kõik eelnevalt loetletud kulud vajalikud tarbijatele elutähtsa teenuse varustuskindluse ja kvaliteedi tagamiseks.

Kuna perioodil 2010 - 2013 on muud kontrollitavad tegevuskulud oluliselt kõikunud, lähtus KA kuludele hinnangu andmisel Juhendi punktis 4.8.3 kajastatust s.t KA võrdles Raveni Juhendi 4.8.3 tulenevalt Raveni muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (muud kontrollitavad tegevuskulud võetud vee teenuse ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahu kohta) teiste võrreldavate (müüginahu ja torustikke pikkuse suhe jääb Raveniga võrreldavas vahemikku) vee-ettevõtjate vastavate näitajatega. Alljärgnevalt on KA koostanud joonise 2, kus on välja toodud Raveni ja teiste võrreldavate vee-ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu ning kajastatud võrreldavate ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude keskmine erikulu (0,23 €/m³).

Joonis 2 Veeteenuse hinda lülitatud muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu

Jooniselt 2 nähtub, et Raveni muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (0,22 €/m³) on prognoositud 4,3% ($0,22 / 0,23 \times 100 - 100 = -4,3$) madalamaks teiste, KA poolt hinna kooskõlastanud **võrreldavate**, vee-ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude keskmisest erikulust (0,23 €/m³).

Kuna muude kontrollitavate tegevuskulude kasv on vajalik tarbijatele elutähtsa teenuse varustuskindluse ja kvaliteedi tagamiseks ning muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu on prognoositud madalamaks KA poolt hinna kooskõlastanud võrreldavate vee-ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude keskmisest erikulust (0,23 €/m³), peab KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 tulenevalt muid kontrollitavaid tegevuskulusid summas 27,8 tuh € veeteenuse hinnas põhjendatuks.

5 Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud KA-le kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. ÜVVKS § 4 mõttest tulenevalt on valla- või linnavalitsuse ülesanne läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 2 täitmine.

Hinnataotluse kohaselt taotleb Raven 26 tuh € omavahenditest ja kohustustest teostatud investeeringute lülitamist veeteenuse hinda.

Hinnataotluse kohaselt Raveni poolt aastatel 2010 – 2015 teostatud ja teostatavad investeeringud on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt tabel 15):

Tabel 15 Raveni veeteenusega osutamisega seotud investeeringud

Investeeringud		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kooskõlastatava hinnaga teenuste (ex-ante) investeeringud							
Veevarustuse teenus	tuh €	1	0	235	26	0	0
<i>Aruküla Põllu tn veetoru ühendus</i>	<i>tuh €</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku keskasula pumpla omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>50</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku alevi veetorustik 1163m omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>26</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku alevi pumpla elektrivarustus ja automaatika omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku alevi pumpla diisलगeneraator omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku alevi pumpla veetöötlusseade omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Aruküla pumpla PK 3 veetöötlusseade</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Aruküla pumpla PK 5 veetöötlusseade</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku Tehase tee pumpla veetöötlusseade</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Aruküla pumpla PK3 diisलगeneraator</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Raasiku Tehase tee veetorustik 640m</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>26</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Aruküla pumpla PK3 hoone</i>	<i>tuh €</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>55</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

<i>Aruküla pumpla PK5 hoone</i>	<i>tuh €</i>	0	0	12	0	0	0
<i>Raasiku Tehase tee pumpla hoone</i>	<i>tuh €</i>	0	0	11	0	0	0
<i>Aruküla pumpla PK3 elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon</i>	<i>tuh €</i>	0	0	12	0	0	0
<i>Aruküla pumpla PK5 elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon</i>	<i>tuh €</i>	0	0	4	0	0	0
<i>Raasiku Tehase tee pumpla elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon</i>	<i>tuh €</i>	0	0	4	0	0	0
<i>Generaator</i>	<i>tuh €</i>	0,3	0	0	0	0	0
Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	tuh €	0,2	0	486	0	0	0
<i>Raasiku alevi reoveetorustik 2688m omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	71	0	0	0
<i>Aruküla RVP kammseade koos liivapüüduriga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	5	0	0	0
<i>Raasiku alevi RVP Tehase tee omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	101	0	0	0
<i>Raasiku alevi reoveepumpla omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	8	0	0	0
<i>Raasiku alevi RVP Tehase tee elektrivarustus ja automaatika omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	7	0	0	0
<i>Raasiku alevi RVP Tehase tee kompressorid ja puhurid omafinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	14	0	0	0
<i>Aruküla Tarco ülepumpla rajatis</i>	<i>tuh €</i>	0	0	11	0	0	0
<i>Aruküla RVP rajatis</i>	<i>tuh €</i>	0	0	245	0	0	0
<i>Aruküla RVP kompressorid ja puhurid</i>	<i>tuh €</i>	0	0	7	0	0	0
<i>Aruküla RVP elektrivarustus ja automaatika</i>	<i>tuh €</i>	0	0	17	0	0	0
<i>Generaator</i>	<i>tuh €</i>	0,2	0	0	0	0	0
Vee-ettevõtja omavahenditest ja kohustustest teostatud/vad investeeringud	tuh €	1	0	721	26	0	0
Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris	tuh €	0	0	1637	0	0	0
<i>Raasiku keskasula pumpla sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	109	0	0	0
<i>Raasiku alevi veetorustik 1163m sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	56	0	0	0
<i>Raasiku alevi pumpla elektrivarustus ja automaatika sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	17	0	0	0
<i>Raasiku alevi pumpla diisलगeneraator sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	11	0	0	0
<i>Raasiku alevi pumpla veetöõtlusseade sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	35	0	0	0
<i>Raasiku alevi reoveetorustik 2688m sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	162	0	0	0
<i>Raasiku alevi RVP Tehase tee sihtfinantseeringuga</i>	<i>tuh €</i>	0	0	227	0	0	0

Raasiku alevi reoveepumpla sihtfinantseeringuga	tuh €	0	0	18	0	0	0
Raasiku alevi RVP Tehase tee elektrivarustus ja automaatika sihtfinantseeringuga	tuh €	0	0	16	0	0	0
Raasiku alevi RVP Tehase tee kompressorid ja puhurid sihtfinantseeringuga	tuh €	0	0	34	0	0	0
Aruküla pumpla PK3 hoone	tuh €	0	0	124	0	0	0
Aruküla RVP	tuh €	0	0	546	0	0	0
Aruküla Tarco ülepumpla	tuh €	0	0	25	0	0	0
Raasiku Tehase tee pumpla	tuh €	0	0	26	0	0	0
Aruküla pumpla PK5	tuh €	0	0	26	0	0	0
Aruküla pumpla PK3 elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon	tuh €	0	0	30	0	0	0
Aruküla pumpla PK3 diiselgeneraator	tuh €	0	0	11	0	0	0
Aruküla pumpla PK3 veetöötlusseade	tuh €	0	0	36	0	0	0
Aruküla RVP kompressorid ja puhurid	tuh €	0	0	17	0	0	0
Aruküla RVP kammseade koos liivapüüduriga	tuh €	0	0	13	0	0	0
Aruküla RVP elektrivarustus ja automaatika	tuh €	0	0	41	0	0	0
Aruküla pumpla PK5 elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon	tuh €	0	0	10	0	0	0
Aruküla pumpla PK5 veetöötlusseade	tuh €	0	0	18	0	0	0
Raasiku Tehase tee pumpla elektrivarustus ja automaatika ning küte ja ventilatsioon	tuh €	0	0	10	0	0	0
Raasiku Tehase tee pumpla veetöötlusseade	tuh €	0	0	20	0	0	0
Veevaldkonna investeeringud kokku	tuh €	1	0	2358	26	0	0
Raveni omavahenditest ja kohustustest teostatud/teostatavad ja veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud	tuh €	1	0	677	26	0	0

2013. aastal planeerib Raven lõpetada veetorustiku rekonstrueerimistööd Raasiku alevikus.

21.05.2013 saatis KA Raasiku Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis Raveni Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

28.05.2013 Raasiku Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on Raveni Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Eeltoodust lähtuvalt, kui kohalik omavalitsus on täitnud oma seadusest tulenevad kohustused, on läbi põhjendatud investeeringute lülitamise veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkti 2 täitmine.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ning Raasiku Vallavalitsuse poolsest kinnitusest, et Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, loeb KA põhjendatuks veeteenuse hinnas investeeringuid summas 26 tuh €.

6 Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Reguleeritav vara ja kapitalikulu

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- 4) tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

RV	-	reguleeritav vara;
RV_r	-	reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
KK	-	käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust. Juhendi punkti 5.10 järgi ei lülitata vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet käibekapitali arvestusse.

Juhendi punkti 5.4 kohaselt leitakse põhjendatud tulukus reguleeritava vara põhjal. ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub KA reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja vahendite ja tema poolt võetud kohustuste ehk kokkuvõtlikult ettevõtte vahendite arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest, mille hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
- RV - reguleeritav vara.

KA kasutab Juhendi punkti 6.3 seisukohta, kus investeeritud varade tootlikkus ei ületa ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda. Vastavalt punktile 6.4 arvutatakse $WACC$ alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK + OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK + OK} \right),$$

kus:

- k_e - omakapitali hind (%);
- k_d - võlakapitali hind (%);
- VK - võlakapitali osakaal (%);
- OK - omakapitali osakaal (%).

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab KA $WACC$ 'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital. KA ei kasuta $WACC$ 'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid.

KA on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna ($WACC$) leidmiseks kaugkütte-, elektri- gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks“, mis on avalikustatud KA veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>. Nimetatud juhendi punktis 3 on tabelis 4 kajastatud **kaalutud keskmise kapitali hind ($WACC$) 2013.a-l vee-ettevõtjatele 6,68%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev tabel 16.

Tabel 16 WACC arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	2,810
2.	Eesti riigiriski preemia	1,510
3.	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,07
4.	Võlakapitali hind	5,39
5.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	2,810
6.	Eesti riigiriski preemia	1,510
7.	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8.	Beeta (võimendusega)	0,73
9.	Omakapitali hind	7,97
10.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,50
11.	Võla- ja omakapitali osakaal	0,50
12.	WACC	6,68%

6.1 Raveni kapitalikulu ja reguleeritava vara arvestus

Raven on moodustatud 05.11.1992 munitsipaalettevõtte Raven, mis kujundati 31.10.1997 ümber Raven OÜ-ks. Raven on 100% Raasiku Vallavalitsuse omandis olev ettevõtte.

Vastavalt KIK 02.02.2010 toetuse rahuldamise otsusele nr. 1-25/12, 11.07.2011 muutmise otsusele nr 1-25/193 ja 23.09.2011 muutmise otsusele nr 1-25/306 eraldati projekti „Raasiku valla veemajandusprojekt“ läbiviimiseks toetust kokku summas 1 644,4 tuh € (so 70,8% planeeritud abikõlblikest kulutustest). Projekti kavandatud kogumaksumus on 2 787,1 tuh €, sh abikõlblikud kulud 2 322,6 tuh €. Projekti minimaalse omafinantseeringu suurus on 678,1 tuh € (so 29,2% planeeritud abikõlblikest kulutustest). Projekti realiseerimise tähtaeg on 31.12.2012. KIK 09.10.2012 otsusega nr 1-25/182 vähendati projekti abikõlblikke kulusid 2 320,9 tuh €-le ja toetuse summat 1 643,3 tuh €-le seoses ühe objekti ehitustöö arvamisega mitteabikõlblikuks tööks. Raasiku valla veemajandusprojekti käigus rekonstrueeriti Aruküla alevikus kaks puurkaev-pumplat ja olemasolev reoveepuhasti. Raasiku alevikus rekonstrueeriti Tehase tee puurkaev-pumpla ning rajati Keskasula puurkaev-pumpla ja 1,2 km veetorustikku. Samuti ehitati Raasiku alevikus uus reoveepuhasti, senine reoveepuhasti likvideeriti ning rajati 2,7 km kanalisatsioonitorustikku.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 arvestab KA reguleeritava vara hulka vaid ettevõtte omavahendite ja kohustustest arvelt soetatud põhivara veeteenuse osutamisel.

Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi punktist 5 tulenevalt kasutab KA reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on KA koostanud järgnevalt tabeli (vt Tabel 17) Raveni omavahenditest ja kohustustest soetatud ja kooskõlastatava veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate põhivarade kohta (s.t põhivara arvestus, mis ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid).

Tabel 17 Raveni reguleeritava vara arvestus

	REGULEERITAV VARA		2010	2011	2012	2013
1.	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses	tuh €	916,6	1 028,9	1 028,9	1 692,5
2.	sh maa	tuh €	0,6	84,7	84,7	84,7
3.	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	tuh €	890,5	972,2	941,3	1 583,7
4.	Investeeringud	tuh €	1,5	0,0	676,9	25,6
5.	Kapitalikulu (ainult omavahendid)	tuh €	30,6	30,9	34,5	49,0
6.	<i>Keskmine kapitalikulunorm soetusväärtuse suhtes</i>	%	3,3	3,3	2,7	3,0
7.	Mitterahalise sissemakse soetusmaksumuses	tuh €	110,9			
8.	Mitterahalise sissemakse jääkmaksumuses	tuh €	110,9			
9.	Müüdnud, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	tuh €			13,3	
10.	Müüdnud, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	tuh €				
11.	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	tuh €	1 028,9	1 028,9	1 692,5	1 718,1
12.	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	tuh €	972,2	941,3	1 583,7	1 560,3

* Keskmine kulumineorm soetusväärtuse suhtes (rida 6) = arvestatud põhivara kulum (rida 5) / [põhivara soetusmaksumus aasta alguses (rida 1) – sh maa (rida 2) + Investeeringud (rida 4) / 2] × 100

Tabelist (vt tabel 17) nähtub, et ettevõtja omavahenditest ja kohustustest soetatud vara soetusmaksumus on 2013.a alguses 1 692,5 tuh € ja jääkmaksumus 1 583,7 tuh €. **KA peab põhjendatuks ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt lähtuda põhjendatud tulukuse arvutamisel ettevõtja omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivarast 1 583,7 tuh €.**

Raveni poolt esitatud andmed 2013.a veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 49,0 tuh € osas

Hinnataotluse kohaselt soovib Raven veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 49,0 tuh € ning ettevõtja kasutab põhivara arvestuses keskmist kulumineormi 3,0% ehk arvestab põhivarade keskmiseks kasulikuks elueaks 33,3 aastat ($100 / 3,0 = 33,3$).

KA seisukoht kapitalikulu ja reguleeritava vara osas

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks veeteenusega seotud, ettevõtja omavahenditest ja kohustustest soetatud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2013.a-l 49,0 tuh €.

Raven on Hinnataotluses esitanud andmed, mille kohaselt rakendab Raven veeteenuse osutamiseks kasutatavatele põhivaradele järgmisi amortisatsioonimäärasid (eluiga):

Võrgustikud, torustikud	kaalutud keskmine 2,5% (40 aastat);
Tootmishooned	kaalutud keskmine 2,5% (40 aastat);
Masinad ja seadmed	kaalutud keskmine 6,7% (15 aastat).

KA võrdles Raveni raamatupidamises kajastatud varade eluigasid Juhendmaterjali¹⁴ punktis 10 kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigadega (vt Tabel 18).

Tabel 18 KIK poolt soovitatud eluead

		KIK soovitus (aastat)
1.	Võrgustikud, torustikud	40
2.	Tootmishooned	40
3.	Masinad ja seadmed	15

Hinnataotluse kohaselt rakendab ettevõtja **KIK Juhendmaterjalis (vt Tabel 18) soovitatud eluigadele vastavaid kapitalikulu norme kõigile alates 2012.a-st ÜF projekti raames ja hiljem soetatud/soetatavatele põhivaradele.** Ülejäänud põhivarade amortiseerimisel on ettevõtja lähtunud vara tegelikust kasutusajast.

Mida suurem on kapitalikulu, seda väiksemaks kujuneb põhivara jääkmaksumus aasta lõpus, mistõttu kujuneb väikesemaks ka reguleeritava vara väärtus. Kui ettevõtja arvutab veeteenuse hinda lülitatava kapitalikulu kõrgema kuluminormiga kui vara tegelik eluiga, siis kujuneb reguleeritava vara väärtus väikesemaks vara tegelikust väärtusest ning madalam tuleb ka põhjendatud tulukus veeteenuse hinnas. Pikas perspektiivis ei ole vee-ettevõtjale kasulik vara amortiseerimine kiiremas tempos kui varade kasulik eluiga, sest summaarne kapitalikulu ja põhjendatud tulukus kujunevad suuremaks kui vara amortiseerida tema kasuliku eluea jooksu, samal ajal võimaldatakse tarbijatele sujuvam hinnatõus.

Kuna Raven on alates 2012.a-st lähtunud põhivarade sh ÜF projekti raames soetatud põhivarade amortiseerimisel KIK poolt soovitatud kasulikest eluigadest ja enne 2012.a soetatud varade puhul vara tegelikust kasutusajast, peab KA põhjendatuks Raveni poolt rakendatavaid kapitalikulunorme ja veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade keskmist kuluminormi 3,0%.

Tulenevalt sellest, et KA on lugenud põhjendatuks keskmise kapitalikulunormi 3,0% ja määratlenud Raveni omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 17 rida 1 veerg 2013), loeb KA ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 tulenevalt põhjendatuks Raveni omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 49,0 tuh € lülitamist veeteenuse hinda.

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava põhjendatud tulukuse suuruse põhjendatust peab KA Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma Raveni reguleeritava vara väärtuse.

Juhendi punktist 5.8 lähtuvalt tuleb reguleeritava vara leidmiseks Raveni omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara jääkmaksumusele regulatsiooniperioodi lõpus liita käibekapitali summa ehk 5% Raveni regulatsiooniperioodi müügitulust. Raveni 2013.a müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 223,8 tuh € (vt Tabel 1 rida 12 veerg 2013), millest lähtuvalt on käibekapitali 11,2 tuh € ($223,8 \times 5 / 100 = 11,2$). Seega kujuneb Raveni reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2013.a lõpus 1 560,3 tuh € (vt tabel 17 rida 12 veerg 2013) + käibekapital 11,2 tuh € = 1 571,5 tuh €.

KA loeb põhjendatuks Raveni reguleeritava vara väärtuse summas 1 571,5 tuh € (s.h 1 066,5 tuh € võetud vee teenuse osutamisega ning 505,0 tuh € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega seondult, lähtuvalt käesoleva otsus p 3 toodud KA

¹⁴ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 "Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhindangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile" II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

poolt põhjendatuks loetud varade jagamise põhimõttest), kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ning ei sisalda tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud vara ega sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

6.2 Raveni põhjendatud tulukus

Raveni esitatud veeteenuse hinda lülitatud põhjendatud tulukus summas 59,5 tuh €

Raveni poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada põhjendatud tulukuse summas 59,5 tuh €.

KA seisukoht põhjendatud tulukuse osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Raven on oma tegevuspiirkonnas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt. Tulenevalt sellest on nii Euroopas kui ka mujal maailmas kujundatud üldtunnustatud hinnaregulatsiooni printsiibid, mille üheks eesmärgiks on eelkirjeldatud ettevõtjate tulukuse piiramine. Ilma tulukuse piiramiseta tekiks turgu valitseval vee-ettevõttel võimalus teenida tarbija arvelt ülikasumit ning tarbija peaks ilma regulaatori (antud juhul KA) sekkumiseta maksma kinni turgu valitseva ettevõtte võimaliku ülikasumi, sest tarbijal puudub teenusepakkuja osas alternatiivne valik.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital on Juhendi punktist 5.7 või 5.12 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava põhivara väärtus regulatsiooniperioodi lõpus ehk reguleeritava vara väärtus, mis leidis detailsemalt kajastamist käesoleva otsuse punktis 6.1.

Käesoleva otsuse punktis 6.1 on KA lugenud põhjendatuks Raveni reguleeritava vara väärtuse summas 1 571,5 tuh €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt kontrollib KA ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 1 571,5 tuh € põhjendatud tulunormi (*WACC*) 6,68%. Seega lähtuvalt Juhendi punktist 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks **105,0 tuh €** (reguleeritav vara 1 571,5 tuh € × *WACC* 6,68% = 105,0 tuh €). Raven on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda põhjendatud tulukust summas **59,5 tuh €**, mis ei ületa Juhendi punktis 6 toodud põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat **105,0 tuh €**.

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, nii nagu see on toimunud Raven puhul, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p. 7.4).

KA koostas tabeli (vt tabel 19) kontrollimaks, kas Raveni poolt taotletav lubatud müügitulu on piisav tagamaks vee-ettevõtjale positiivset vaba kassavoogu, ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 19 Vaba kassavoog

	KULUKOMPONENDID	2013 (tuh €)
1.	Vee erikasutusõiguse tasu	6,36
2.	Saastetasu	2,88
3.	Elektrienergia kulu	29,3
4.	Kemikaalide kulu	1,3
5.	Tööjõukulud	47,8
6.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	27,8
7.	Laenukohustused	6,6
8.	Kulud kokku 2013.a-l	122,0
9.	Veeteenuse hinda lülitatud müügitulu	223,8
10.	Vaba kassavoog	101,9

Tabelist (vt tabel 19) selgub, et Raveni poolt taotletav müügitulu on 223,8 tuh €. Samas on ettevõtte 2013.a kulud 122,0 tuh € s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 6,6 tuh € (vt tabel 19 rida 7). Seega on vee-ettevõtjale tagatud positiivne kassavoog summas 101,9 tuh € (vt Tabel 19 rida 10) isegi peale tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmist.

Raveni poolt kooskõlastamiseks esitatud lubatud müügitulu tagab ÜVVKS § 14 lg 2 ning lg 10 täitmise, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt tabel 19 rida 7) ning piisav vaba kassavoog 101,9 tuh € (vt tabel 19 rida 10) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevalt on KA kontrollinud, et veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses ja jõudnud järeldusele, et Raveni poolt taotletud põhjendatud tulukus summas 59,5 tuh € veeteenuse hinnas tagab veeteenuse osutamise jätkusuutlikkuse (piisav vaba kassavoog summas 101,9 tuh €).

7 Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

- $T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;

PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu;
 n - veeteenus.

Tulenevalt Juhendi punktist 7.6 leitakse lubatud müügitulu alusel konkreetseid veeteenuse hinnad järgmiselt:

$$hind_n = \frac{T_{lubatud_n}}{m_n} \text{ (€/m}^3\text{)}$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenuse müügitomaht regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Metoodika p 2.12 kohaselt on regulatsiooniperiood 12 – kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks hindade arvutamisel.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse eest võtta alljärgnevaid tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- tasu võetud vee eest;
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- tasu sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- abonenttasu.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on käesoleva seaduse 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010. aasta 31. oktoobril.

Käesoleva otsuse punktis 2 on KA põhjendatuks lugenud Raveni poolt prognoositud müügitomahud ning punktides 4, 5 ja 6 tegevuskulud, kapitalikulu ning põhjendatud tulukuse ning käesoleva otsuse punktis 3 kirjeldatud kulude jagamise põhimõtte, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt tabel 20).

Tabel 20 Veeteenuse hinna kujunemine

	Veeteenuse hind		Tasu võetud vee eest	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	KOKKU tuh €
1.	Müügiimah	tuh m ³	74,5	51,3	
2.	Mittekontrollitavad kulud	tuh €	6,36	2,88	9,2
3.	Vee erikasutusõiguse tasu	tuh €	6,36		6,36
4.	Saastetasu	tuh €		2,88	2,88
5.	Kontrollitavad kulud	tuh €	51,7	54,5	106,2
6.	Kulu elektrienergiale	tuh €	10,7	18,6	29,3
7.	Kulu kemikaalidele	tuh €		1,3	1,3
8.	Tööjõukulud	tuh €	27,8	20,0	47,8
9.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	tuh €	13,2	14,5	27,8
10.	Kapitalikulu	tuh €	33,35	15,61	49,0
11.	Põhjendatud tulukus	tuh €	33,1	26,4	59,5
12.	Lubatud müügitulu	tuh €	124,4	99,4	223,8
13.	Veeteenuse hind	€/m³	1,67	1,94	

7.1 Tasu võetud vee eest

Tasu võetud vee eest 1,67 €/m³

ÜVVKS § 14 lg 2 lähtuvalt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 luges KA põhjendatuks tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagunemise erinevate teenuste vahel, punktis 2 võetud vee teenuse tasu arvutamise aluseks oleva müügiimahu (74,5 tuh m³) ning punktides 4 kuni 6 tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse. KA poolt põhjendatuks loetud kulude jagamise põhimõttest, kuludest, kapitalikulust ja põhjendatud tulukusest lähtuvalt kujuneb võetud vee tasu arvutamise aluseks olev lubatud müügitulu **124,4 tuh €** (vt tabel 20 rida 12 Tasu võetud vee eest) järgnevalt: tegevuskulud summas **58,1 tuh €** [Mittekontrollitavad kulud 6,36 tuh € (vt tabel 20 rida 2 Tasu võetud vee eest) + Kontrollitavad kulud 51,7 tuh € (vt tabel 20 rida 5 Tasu võetud vee eest) = 58,1], kapitalikulu summas **33,35 tuh €** (vt tabel 20 rida 10 Tasu võetud vee eest) ja põhjendatud tulukuse summas **33,1 tuh €** (vt tabel 20 rida 11 Tasu võetud vee eest).

Juhendi punktist 7.6 lähtuvalt kujuneb tasuks võetud vee eest:

$$124,4 \text{ tuh €} / 74,5 \text{ tuh m}^3 = 1,67 \text{ €/m}^3.$$

Saadud tasu võetud vee eest 1,67 €/m³ on aluseks füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute võetud vee tasude arvutamisel lähtuvalt ÜVVKS § 16 lg 11.

7.2 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest

Tasu reovee ärajuhtimise ja -puhastamise eest 1,94 €/m³

ÜVVKS § 14 lg 2 lähtuvalt on lubatud müügitulu tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa. Käesoleva otsuse punktis 3 luges KA põhjendatuks tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse jagunemise erinevate teenuste vahel, punktis 2 reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinna arvutamise aluseks oleva müügiimahu (**51,3 tuh m³**)

ning punktides 4 kuni 6 tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse. KA poolt põhjendatuks loetud kulude jagamise printsiibist, tegevuskuludest, kapitalikulust ja põhjendatud tulukusest lähtuvalt kujuneb reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu arvutamise aluseks olev lubatud müügitulu **99,4 tuh €** (vt tabel 20 rida 12 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) järgnevalt: tegevuskulud summas **57,4 tuh €** [Mittekontrollitavad kulud 2,88 tuh € (vt tabel 20 rida 2 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) + Kontrollitavad kulud 54,5 tuh € (vt tabel 20 rida 5 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) = 57,4], kapitalikulu summas **15,61 tuh €** (vt tabel 20 rida 10 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) ja põhjendatud tulukus summas **26,4 tuh €** (vt tabel 20 rida 11 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest).

Juhendi punktist 7.6 lähtuvalt kujuneb tasuks reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest:

$$99,4 \text{ tuh €} / 51,3 \text{ tuh m}^3 = 1,94 \text{ €/m}^3.$$

Saadud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest 1,94 €/m³ on aluseks füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasude arvutamisel lähtuvalt ÜVVKS § 16 lg 11.

7.3 Veeteenuse hind füüsilistele ja juriidilistele isikutele

ÜVVKS § 14 lg 4 tulenevalt ei tohi veeteenuse hind olla eri klientide või nende gruppide suhtes diskrimineeriv. Diskrimineerivaks tuleb lugeda hinda, mis on erinev füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kuna ei vasta eelpool viidatud võrdse kohtlemise põhimõttele.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on kehtestanud füüsilistele isikutele väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest seisuga 31.10.2010.

Raasiku Vallavalitsus oli 29.09.2008 määrusega nr 4 kehtestanud ÜVVKS 2010.a 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel Raveni tegevuspiirkonna füüsilistele isikutele väiksemad veeteenuse hinna kui juriidilistele isikutele alljärgnevalt:

Tabel 21 Raasiku Vallavalitsuse 29.09.2008 määrusega nr 4 kehtestatud hinnad

rea nr	Mõõdetud veeteenus		Majandus-joogivesi	Heitvee ärajuhtimine
1	Füüsilistele isikutele	€/m ³	0,65	0,68
2	Juriidilistele isikutele	€/m ³	0,71	1,03

Hinnavahe kahandamiseks on KA välja töötanud tabeli „Soovituslik mudel veeteenuse hinnavahe tasandamiseks”¹⁵. Sisestades mudelisse:

- 1) eelneva 12 kuu veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügiimahud;
- 2) eelnimetatud perioodil kehtinud veeteenuse hinnad (tasu võetud vee eest, tasu reovee puhastamise ja ärajuhtimise eest);
- 3) prognoositud müügiimahud hinna arvutamise aluseks oleval 12 kuul (regulatsiooniperioodi) jooksul (vt käesoleva otsuse p 2.1.1 ja 2.1.2);

¹⁵ Avaldatud KA koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Energeetika- ja veeteenistus/ Vesi/ Hinna kooskõlastamise meetodid ja juhendid / „Soovituslik mudel veeteenuse hinnavahe tasandamiseks“.

- 4) veeteenuse hinnad (regulatsiooniperioodi), mis on leitud põhjendatud müüginahku, tegevuskulude kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse alusel (vt käesoleva otsuse p 7.1 ja 7.2);

on võimalik leida ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt tasandatud hinnavahe füüsilistele ja juriidilistele isikutele veevarustuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel.

7.3.1 Tasu võetud vee eest füüsilistele ja juriidilistele isikutele

Raveni seisukoht tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele 1,66 €/m³ ja tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele 1,72 €/m³

21.05.2013 Raveni poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja koostöölastada tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele 1,66 €/m³ ning tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele 1,72 €/m³.

KA seisukoht tasu kujunemisel võetud vee eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele

Seisuga 31.10.2010 oli Raveni tegevuspiirkonnas hinnavahe füüsiliste ja juriidiliste isikute tasudes võetud vee eest 0,06 €/m³ [0,71 (vt tabel 21 rida 2 veerg Majandus-joogivesi) – 0,65 (vt tabel 21 rida 1 veerg Majandus-joogivesi) = 0,06]. Vastavalt ÜVVKS § 16 lõikele 11 peab hinnavahe kahanema tempos 1/15 s.t 0,004 €/m³ (0,06 / 15 = 0,004). Raven kahandab füüsiliste ja juriidiliste isikute hindade erinevust teistkordselt, mistõttu kujuneb koostöölastatavate hindade erinevuseks füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute hindade vahel **0,052 €/m³** (0,06 - 0,004 – 0,004 = 0,052).

Raveni poolt koostöölastamiseks esitatud tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele põhjendatuse kontrollimisel võtab KA aluseks käesoleva otsuse punktis 7.1 põhjendatuks loetud tasu võetud vee eest (**1,67 €/m³**), käesoleva otsuse eelnevas lõigus leitud hinnaerinevuse (**0,052 €/m³**) ning käesoleva otsuse punktis 2.1.1 põhjendatuks loetud füüsiliste isikute müüginahku (**65,5 tuh m³**) ja juriidiliste isikute müüginahku (**9,0 tuh m³**).

Võetud vee tasu leidmiseks füüsilistele ja juriidilistele isikutele, ÜVVKS § 16 lg 11 toodud tingimustel, lahendab KA alljärgneva võrrandisüsteemi:

$$\begin{cases} 1,67 = \frac{x \times 65,5 + y \times 9,0}{65,5 + 9,0} \\ y - x = 0,052 \end{cases}$$

kus:

- x - tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele,
- y - tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele,
- 1,67 - käesoleva otsuse punktis 7.1 põhjendatuks loetud tasu võetud vee eest,
- 65,5 - füüsiliste isikute võetud vee müüginahku,
- 9,0 - juriidiliste isikute võetud vee müüginahku,
- 0,052 - lubatud hinnavahe juriidiliste ja füüsiliste isikute võetud vee hindade vahel 2013.a-l

Lahendades võrrandisüsteemi saame tulemuseks:

$x = 1,66 \text{ €/m}^3$ tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele

$y = 1,72 \text{ €/m}^3$ tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele

Saadud tulemus vastab Raveni poolt taotletavale hinnale, millest lähtuvalt saab KA järeldada, et juriidiliste ja füüsiliste isikute hinnavahe kahandamisel võetud vee tasu osas on Raven:

1) võtnud aluseks ÜVVKS § 14¹ lg 3 ja ÜVVKS § 14 lg 6 alusel kujundatud tasu võetud vee eest $1,67 \text{ €/m}^3$ (vt käesoleva otsuse p 7.1), mis vastab ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule, st. võimaldab põhjendatud tegevuskulude katmist, tagab vee-ettevõtja jätkusuutlikkuse ning võimaldab teenida põhjendatud tulukust vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;

2) lähtunud ÜVVKS § 16 lg 11;

ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6, ÜVVKS § 14 lg 2 ja ÜVVKS § 16 lg 11 tulenevalt on Raveni tegevuspiirkonnas põhjendatud tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele $1,66 \text{ €/m}^3$ ning juriidilistele isikutele $1,72 \text{ €/m}^3$.

7.3.2 Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele ja juriidilistele isikutele

Raveni seisukoht tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele $1,87 \text{ €/m}^3$ ja juriidilistele isikutele $2,18 \text{ €/m}^3$

21.05.2013 Raveni poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastada tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele $1,87 \text{ €/m}^3$ ning tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriidilistele isikutele $2,18 \text{ €/m}^3$.

KA seisukoht tasu kujunemisel reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele

Seisuga 31.10.2010 oli Raveni tegevuspiirkonnas hinnavahe füüsiliste ja juriidiliste isikute tasudes reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest $0,35 \text{ €/m}^3$ [$1,03$ (vt tabel 21 rida 2 veerg Heitvee ärajuhtimine) – $0,68$ (vt tabel 20 rida 1 veerg Heitvee ärajuhtimine) = $0,35$]. Vastavalt ÜVVKS § 16 lõikele 11 peab hinnavahe kahanema tempos $1/15$ s.t $0,0233 \text{ €/m}^3$ ($0,35 / 15 = 0,0233$). Kuna Raveni kahandab hinnavahet teist korda, siis kujuneb hindade erinevuseks füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute vahel $0,303 \text{ €/m}^3$ ($0,35 - 0,0233 - 0,0233 = 0,303$).

Raveni poolt kooskõlastamiseks esitatud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele põhjendatuse kontrollimisel võtab KA aluseks käesoleva otsuse punktis 7.2 põhjendatuks loetud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest ($1,94 \text{ €/m}^3$), ja käesoleva otsuse eelmises lõigus kajastatud hinnaerinevuse ($0,303 \text{ €/m}^3$) ning käesoleva otsuse punktis 2.1.2 põhjendatuks loetud füüsiliste isikute müüginahku ($39,8 \text{ tuh m}^3$) ja juriidiliste isikute müüginahku ($11,5 \text{ tuh m}^3$).

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu leidmiseks füüsiliste ja juriidiliste isikutele, ÜVVKS § 16 lg 11 toodud tingimustel, lahendab KA alljärgneva võrrandisüsteemi:

$$\begin{cases} 1,94 = \frac{x \times 39,8 + y \times 11,5}{39,8 + 11,5} \\ y - x = 0,303 \end{cases}$$

kus:

- x - tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele,
- y - tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriidilistele isikutele,
- 1,94 - käesoleva otsuse punktis 7.2 põhjendatuks loetud tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest,
- 39,8 - füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht,
- 11,5 - juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht,
- 0,303 - lubatud hinnavahe juriidiliste ja füüsiliste isikute võetud vee hindade vahel 2013.a-l

$x = 1,87 \text{ €/m}^3$ tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele

$y = 2,18 \text{ €/m}^3$ tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriidilistele isikutele

Saadud tulemus vastab Raveni poolt taotletavale hinnale, millest lähtuvalt saab KA järeldada, et juriidiliste ja füüsiliste isikute hinnavahe kahandamisel reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse tasu osas on Raven:

- 1) võtnud aluseks ÜVVKS § 14¹ lg 3 ja ÜVVKS § 14 lg 6 alusel kujundatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu 1,94 €/m³ (vt käesoleva otsuse p 7.2), mis vastab ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule, st. võimaldab põhjendatud tegevuskulude katmist, tagab vee-ettevõtja jätkusuutlikkuse ning võimaldab teenida põhjendatud tulukust vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 2) lähtunud ÜVVKS § 16 lg 11;

ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6, ÜVVKS § 14 lg 2 ja ÜVVKS § 16 lg 11 tulenevalt on Raveni tegevuspiirkonnas põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu füüsilistele isikutele 1,87 €/m³ ning juriidilistele isikutele 2,18 €/m³.

8 Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuse hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib KA, et erinevate veeteenuste osutamise eest saadav tulu ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 22 Veeteenuse müügitulu kujunemine

	Veeteenuse müügitulu regulatsiooniperioodil	Müügiimaht (tuh m³)	Veeteenuse hind (€/m³)	Müügitulu (tuh €)
1.	Veevarustuse teenus füüsilised isikud	65,5	1,66	108,7
2.	Veevarustuse teenus juriidilised isikud	9,0	1,72	15,5
3.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus füüsilised isikud	39,8	1,87	74,4
4.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus juriidilised isikud	11,5	2,18	25,1
5.	KOKKU MÜÜGITULU			223,7
6.	Lubatud müügitulu			223,8

KA, kontrollinud erinevate veeteenuste hindadega saadavat planeeritavat tulu 223,7 tuh € (vt tabel 22 rida 5), leidis et see ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu 223,8 tuh € (vt tabel 22 rida 6 ja tabel 1 rida 12).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18 lg 1 p 2; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

Kooskõlastada Raven poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

Tasu võetud vee eest (füüsilised isikud)	1,66 €/m ³ ;
Tasu võetud vee eest (juriidilised isikud)	1,72 €/m ³ ;
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (füüsilised isikud)	1,87 €/m ³ ;
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (juriidilised isikud)	2,18 €/m ³ .

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 kehtestab vee-ettevõtja veeteenuse hinna ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist. Pärast hinna kehtestamise otsuse vastuvõtmist avaldab vee-ettevõtja hinna kehtestamise teate kohaliku omavalitsuse või vee-ettevõtja veebilehel ja üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna levikuga ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 7 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Kristel Rõõmusaar
Konkurentsiameti juhataja- peadirektori asetäitja
peadirektori ülesannetes